

I
Kaitsevägede Ülemjuhataja
Kasukiirjav

Puidurad murend.

17 (sakepane)

II
Sojarae varustuskaalotuse ülema
Kasukiirjav

B. 15136.

E 11535

Kaitsevägede Ülemjuhataja käsukirjad.

1

Nr. 1.

Tallinnas, 1. detsembril 1924 a.

I. Vabariigi Vabatsuse otsusega olen määratud Vabariigi kaitsevägede Ülemjuhatajaks, õigustega, mis ette nähtud sõjaväe juhtimise seaduses sõjaajal.

II Käsin:

1. Iga väljaastumine maksva seadusliku riigikorra vastu peab saama maha surutud kõige kindlamal viisil;

2. Kõik seadusliku riigikorra vastu väljaastujad käsin anda viibimata sõjaväljakohtude alla;

III Avaldan tänu kõikidele sõjaväelastele — ohvitseridele kui sõduritele, kes maha surusid väljaastumise maksva riigikorra vastu Tallinnas täna hommikul;

IV Olen kindel, et kõik Vabariigi kaitseväge kindralist reameheni on iga silmapilk valvel ja valmis välja astuma Vabariigi kaitseks sisemise ja välimise hädaohu vastu.

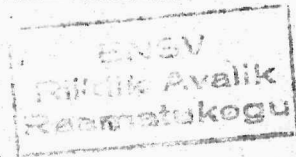
V Käsukiri välja kuulutada telegraafi teel.

J. Laidoner

Kindralstaabi Kindral-leitnant.

Nr. 2.

Tallinnas, 1. detsembril 1924 a.

Minule antud erakorraliste volituste põhjal panen diviisi ülemate peale igäühe oma piirkonnas kindral-kuberneri kohused ja õigused.

J. Laidoner

Kindralstaabi Kindral-leitnant.

Nr. 3.

Tallinnas, 1. detsembril 1924 a.

Kommunistide väljaastumise likvideerimisest osavõtnud sõjaväelastele (ka ohvitseridele, ametnikkudele ja eraisikutele), kes omast väeosast toitu ei saa, luban maksta toiduraha, esialgul 3 päeva jooksul 100 marka päevas, nendele aga, kes omast väeosast toitu saavad, anda toidu lisaks 50 marka rahas.

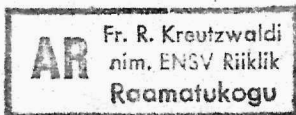
J. Laidoner

Kindralstaabi Kindral-leitnant.

Ar 925

Kaitsevägede

29124

Kaitsevägede Ülemjuhataja käsukirjad. 2

Nr. 4.

Tallinnas, 2. detsembril 1924 a.

Käsin kõiki kodanikke ja asutusi kolme päeva jooksul, selle käsukirja avaldamisest arvates, lähemasse politsei jaoskonda ära tuua nende käes olevad sõja- ja laskeriistad, laskemoon ja lõhkeained, nagu: 1) automaat laskeriistad, igat liiki vintpüssid, revolvrud, püstolid ja nende osad ja jahipüssid; 2) mõõgad, tessakid, püssitikud ning muud külmad sõjariistad; 3) granaadid, padrunid ning kõik lõhkeained.

Selle käsu alla ei käi: 1) kodanikud ja asutused, kellel nimetatud sõjariistade või laskemoona ja lõhkeainete hoidmiseks ja kandmiseks, nendega kauplemiseks või nende valmistamiseks vastavate valitsuse asutuste luba on; 2) kodanikud, kellel nende ameti järele õigus on vastavaid sõjariistu kanda, 3) muinsusasutused ja isikud, kui neil ainult muinsusasjade hulka kuuluvad sõjariistad on ning nad sellekohaste lubadega on varustatud ja 4) reservi lastud kaitsevaelased, kui neil sõjamälestuseks hoitavad külmad löökriistad on, nagu mõõgad, püssitikud ja kui nad õigustatud olid oma teenistuse kohaselt neid kandma,

Käsin kõiki kodanikke, kes teavad sõja ja laskeriistade, laske-
moona ja lõhkeainete lubamata hoiupaikasid, sellest viibimata politsei asutustesse teatada.

Selle käsukirja vastu eksijaid karistan administratiiv korras rahatrahviga kuni 300.000 margani ehk vangistusega kuni kolme kuuni. Raskematel kordadel annan süüdlased sõjakohtu alla.

J. Laidoner

Kindralstaabi Kindralleitnant.

Nr. 5.

Tallinnas, 4. detsembril 1924 a.

Minu käsukirja 1. detsembrist s. a. Nr. 3 käsin lugeda maksvaks
• kuni edaspidise korralduseni.

Nimetatud käsukirjaga maksmapandud suurendatud toidunormid
välja anda ka kõigile neile kaitseväelastele ja komandodele, kes täna,
4. detsembril, kommunistide väljaastumise ohvrite matuste korralda-
misest osa võtsid.

J. Laidoner

Kindralstaabi Kindral-leitnant.

Kaitsevägede Ülemjuhataja käsukirjad.

Nr. 6.

Tallinnas, 5. detsembril 1924 a.

Käsin võõrastemajade, mööbleeritud tubade, sissesõidu- ja öömaja-kohtade pidajaid ning elumajade ja korterite omanikke teadustada linnades ja alevites kahe tunni, maal — kaheteistkümne tunni jook-sul lähemasse politseiasutusse kõigi isikute üle, kes nende juures peatuvad, elama asunud ehk elama asuvad.

Isikute üle, kes peatama jäänud ehk elama asunud ilma isiku-tunnistusega, teadustada viibimata.

Selle käsukirja alla ei käi isikud, kes juba seaduslikus korras registreeritud.

Selle käsukirja vastu eksijaid karistan administratiivkorras raha-trahviga kuni 300.000 margani või vangistusega kuni 3 kuuni; ras-kematel kordadel annan süüdlased sõjakohtu alla.

J. Laidoner

Kindrldstaabi Kindral-leitnant.

Nr. 7.

Tallinnas, 5. detsembril 1924 a.

Kaks ohvitseri Maalennu divisjonis 1. detsembril kommunistlise mässukatse puhul unustasid ära oma truuduse töötuse ja ei talitanud mitte kindla käega, nagu olukord seda nõudis ja lubas, vaid jäid loi-dudeks sündmuste pealtvaatajateks. Mõlemad on sõjaväljakohtu poolt surma mõistetud ja kohtuotsus täidetud.

Seaduse karm käsi ei taba mitte ainult mässajat maksva riigikorra vastu, vaid niisama karmilt karistab seadus neid, kes neile usaldatud võimu seal ei tarvita, kus olukord seda nõuab.

Tuletan meelde ja nõuan, et iga sõjaväelane vastutaval kohal peab mitte ainult sõna kuulma, vaid tarvilisel korral peab igaiüks valmis olema oma peale vastutust võtma ja käskima.

Olgu kurb sündmus Lennuväe divisjonis hoiatuseks kõikidele.

J. Laidoner

Kindralstaabi Kindral-leitnant.

Kaitsevägede Ülemjuhataja käsukiri.

Nr. 8.

Tallinnas, 6. detsembril 1924 a.

1. detsembril s. a. toimepandud mässukatse puhul on juhtumisi ette tulnud, kus mõned tunnimehed tundmata isikuid enestele nõnda ligidale on lasknud, et viimastel võimalik oli tunnimehele käsitsi kallale tungida.

Sarnaste ootamatuste ärahoidmiseks käsin väeosade ülematel kõik abinõud tarvitusele võtta, et kaitseväelastele, kes vahtkonna-teenistust kannavad, põhjalikult saaksid Garnisoni määrustikus §§ 148—162 ülesloetud tunnimehe kohused selgitatud ning tunnimeeste teadmised postidele paigutamise eel kontroleeritud.

Ühtlasi käsin Garnisoni määrustiku § 152 täiendada seletusega, et tunnimees, kui tema posti kohta ei ole maksvad mingisugused teised erilised korraldused, enesele kedagi ligemale kui 15 sammu peale ei laseks.

J. Laidoner

Kindralstaabi Kindral-leitnant.

Kinnitan Eesti Vabariigi Kaitseliidu põhikirja ja organisatsiooni kava ajutiselt kuni uue põhikirja maksmapanemiseni Vabariigi Valitsuse poolt.
17. XII. 24 a. Kindral LAIDONER.

Lisa Kaitsevägede ülemjuhataja käsukirjale № 15 — 1924 a. § 1. 5

Eesti Vabariigi Kaitseliidu põhikirja ja organisatsiooni kava.

I Kaitseliidu ülesanded ja eesmärk.

§ 1.

Eesti Vabariigi Kaitseliidu eesmärgiks on Valitsuse juhtnõõride järele rahva kaitse valmisoleku korraldamine ja riiklise ning ühiskondlise seadusliku korra kindlustamine.

Selle teostamiseks Kaitseliit:

- a) annab sõjaväelist õpetust ja kasvatust oma liikmetele;
- b) edustab võimlemist, sporti ja süvendab oma liikmete seas isamaalsuse ning rahvuse tunnet;
- c) teostab noorsoo kehalist kasvatust ja sõjalist ettevalmistust väljaspool koole;
- d) tarbekorral on jõuliseks abiks seaduslikkudele võimudele riiklise ning ühiskondlise seadusliku korra kaitseks;
- e) tarbekorral astub välja riigikaitseks sõjariistus jõuna.

II Kaitseliidu asukoht.

§ 2.

Oma ülesannete teostamiseks töötab Kaitseliit kogu Eesti Vabariigi piirides.

III Kaitseliidu üldised õigused.

§ 3.

Kaitseliidul on juriidilise isiku õigused. Temal on õigus kogu Eesti Vabariigi territooriumil:

1) omandada liikuvat ehk liikumata varandust, võõrandada ja pantida seda, teha igasuguseid lepinguid maksvate seaduste ja määruste alusel, kohustusi oma peale võtta, kohtus nõuda ja kosta;

2) asutada igasuguseid väljasid, platse, aedu ja ruume sõjaliste õppuste ja sportlike harjutuste läbivõtmiseks ning märgilaskmiseks;

3) ellu kutsuda küttemise, võimlemise, vehklemise, märgilaskmise, aerutamise, ujumise, ratsa-, jalgratta-, mootorratta- ja õhusõidu ringe ning korraldada selleks vastavaid kursusi;

4) avada maju ja kodusid oma liikmetele kogumiseks;

5) toime panna manöövreid, kas üldiseid kogu Kaitseliidule ehk osalisi, igasuguseid etendusi sportlike ja sõjaliste harjutuste ja mängudega, võistluskonkursid, võidusõite ning igasuguseid teisi võistlusi auhindade ja muu ergutuste väljaandmisega;

6) korraldada maksulisi pidustusi, väljasõite, loteriisid, korjandusi jne.;

7) korraldada referaate, kõnekoosolekuid, näitusi, avada raamatukogusid ja einelaudu alkoholiga ehk ilma;

8) pidada oma sihtidele vastavaid töökodasid ja kauplusi;

9) välja anda oma ideede propageerimiseks vastavaid ajakirju, käsiraamatuid ja muid kirjatöid.

Märkus: Kaitseliidu ringkondadel, jaoskondadel, raioonidel ja Liidust ärarippuvatel organisatsioonidel on juriidilise isiku õigused ainult Kaitseliidu Keskjuhatusel nõusolekul.

§ 4.

Liidul on õigus astuda oma ja välisriikide vastavate organisatsioonidega ühendusse.

§ 5.

Liidul on õigus oma lippu pidada ja liikmetel kanda vormiriideid ning rinnamärki, mis kinnitatakse Sõjaministri poolt, pärast küsimuse läbiarutamist sõjanõukogus.

Märkus: Vormiriided ja rinnamärk kinnitatakse ühtlased kogu Kaitseliidule, kusjuures iga ringkond vormi juures omapäraseid tunnusmärke kannab. Iga ringkonnal, jaoskonnal ja raioonil on oma lipp.

§ 6.

Liidul ja temast ärarippuvatel asutustel ning organisatsioonidel on oma pitsat.

IV Kaitseliidu koosseis.

§ 7.

Liidul on tegevad, toetajad ja auliikmed. Liikmeteks võivad olla kõik õigus- ja teguvõimulised Eesti Vabariigi meeskodanikud (peale kohtu poolt kitsendatud õigustega isikuid, kui nende õiguste kitsendamine süüteo läbi järgnes, mis kodanlise aukaotuse kaasa toob), kelle poolehoidmist Eesti Vadariigi seadusliku riigikorra vastu usaldada võib ja kes vähemalt 18 a. vanaks on saanud.

Eraldi juhtumisel võib Kaitseliidu liikmeks vanemate nõusolekul ka nooremaid meeskodanikke vastu võtta.

§ 8.

Mobilisatsiooni korral peavad kõik kaitseliitlased, kes seisavad tagavaraväe arvel ja kes oma aastate poolest kuuluvad sissekutsutavate hulka, ilmuma kogumispunktidesse ühisel alusel teiste tagavaraväelastega.

Sõjariistad ja laskemoona annab kaitseliitlane sel juhtumisel üle oma raiooniülemale.

V Kaitseliidu liikmeks vastuvõtmise kord, liikme üldised õigused ja kohustused ning liikme Liidust lahkumise kord.

§ 9.

Liikme kandidaadiks võtab vastu Raiooni (valla) Kaitseliidu juhatus soovijaid vähemalt nelja täiehäälteõigusliku liikme soovitusel.

§ 10.

Tegevateks liikmeteks võetakse kandidaadid Raiooni juhatuse poolt lihtsa häälte enamusega vastu, kusjuures vastuvõetud uute liikmete nimekirjad lõpulikult kinnitab jaoskonna Kaitseliidu ülem.

Märkus: Jaoskonna Kaitseliidu ülemale jääb õigus liikmeks astumise sooviavaldusi tagasi lükata ilma põhjusi motiveerimata.

§ 11.

Toetajaks liikmeteks võivad olla isikud, kes Kaitseliidu sihtidele kaasa tunnevad, liikmemaksu maksavad, tegelikult aga mitmesugustel põhjustel Liidu tegevusest osa ei võta. Toetajatel liikmetel on kõik tegevliikme õigused, peale otsustava häälõiguse ja õiguse Liidu Juhatusse ning revisjoni komisjoni valitud saada.

§ 12.

Kaitseliidu auliikmeteks võib valida Eesti ja välisriikide alamaid, kellel Liidu sihtide teostamiseks iseäralisi teenuseid on.

Auliikmed valitakse Kaitseliidu keskjuhatuse ettepanekul Vabariigi Kaitseliidu esitajate (ringkondade esitajate) peakoosolekul kõigi koosolevate hääleõiguslike liikmete $\frac{2}{3}$ enamuse poolt kinnisel hääletamisel. Auliikmed on Liidu kasuks võetavast liikmemaksust ja Liidu poolt selles asjas pealepandavate kohuste täitmisest vabastatud. Auliikmetel on tegevliikmete õigused.

Märkus: Ringkonna Kaitseliidu auliikmed valitakse samadel alustel ringkonna juhatuse ettepanekul Ringkonna peakoosolekul.

§ 13.

Liidu liikmetel on õigus:

1) Liidu koosolekutel kaasa hääletada ja vastavaid ettepanekuid teha;

2) toimepandavatest igasugustest sportlistest ja sõjalistest harjutustest, mängudest, manöövritest, pidustustest, koosolekustest jne. osa võtta ja enesega oma vastutusel külalisi kaasa tuua kodukorras äranäidatud reeglite põhjal;

3) Liidu spordi- ja õppusteplatse, ruume, raamatukogusid, einelaudu jne. tarvitada, — kodukorras ettenähtud reeglite põhjal.

Märkus: Käesoleva § punkt 1-se käsitamisel tuleb kinni pidada § 11 toodud määrustest.

§ 14.

Kaitseliitu vastuvõetavaks tunnistatud isik peab enne tegelikku sisseastumist Kaitseliitu pühaliku töotuse andma selle üle, et tema ausasti saab töötama Kaitseliidu eesmärkide kättesaavutamiseks, tõrkumata täitma ülemate ja juhatuse määrusi ning korraldusi, tingimata tunnistama Eesti Vabariigi täielikku iseseisvust ja tema seaduslikku valitsust ning Liidust lahkumise soovi korral teadustama sellest kirjalikult vastavale juhatusele.

§ 15.

Liidu liikmed, kes Kaitseliidu põhikirja, kodukorra ja muude määruste ning juhatuse otsuste vastu eksivad, nende peale pandud kohustusi ei täida, oma tegevusega Kaitseliidu huvidele kahju toovad ja § 7 näidatud õiguste kitsenduste alla langevad, — heidetakse kas ajutiselt ehk jäädavalt Kaitseliidust välja raiooni juhatuse ettepanekul ringkonna juhatuse otsusega.

VI Kaitseliidu varandus.

§ 16.

Kaitseliidu varandus tekkib:

- 1) liikmemaksust;
- 2) tuludest, mis saadakse liidu varandusest ja kapitalidest;
- 3) toetustest, kingitustest ja annetustest kas riigi, seltskondliikkude asutuste ehk üksikute isikute poolt;
- 4) korjandustest, pidustustest, loteriidest jne.

§ 17.

Liikmemaksu suuruse määrab kindlaks Vabariigi Kaitseliidu peakoosolek. Liikmemaks peab tasutama 1 kuu jooksul liikme vastuvõtmise päevast arvates. Kes määratud ajal seda ei ole teinud, kaotab liikme õigused. Liidu liiget, kes 2 aasta jooksul ei ole liikmemaksu ära õiendanud, võib ainult uuesti hääletamisel liikmeks vastu võtta. Tasutud liikmemakse tagasi ei anta.

Märkus: Ringkonna juhatus võib liikmeid, kelle kaastöö Kaitseliidule isearanis kasulik, liikmemaksust vabastada.

§ 18.

Kaitseliidu liikmetele võib Sõjamineisteriumi poolt püsse ja teisi sõjariistu välja anda, mida ringkonna Kaitseliidu ülemad oma äranägemise järele liikmetele välja jagavad. Samuti võivad Kaitseliidu üksused oma ülemuse kaudu harjutusteks tarvisminevat laskemoona saada ja sõjaväe laskeplatse kasutada, milleks tuleb ühendusse astuda kohalikkude sõjaväe võimudega.

Märkus: Kaitseliidule väljaantud sõjariistad ja sõjaline varustus kas laskemoona ehk mõnel teisel kujul jäävad riigi omanduseks.

VII Kaitseliidu organisatsioon.

§ 19.

Kogu Vabariigi territoorium jagatakse Sõjainistri poolt Vabariigi Kaitseliidu ülema ettepanekul Kaitseliidu ringkondadeks, kusjuures eraldi ringkonna võivad moodustada kas maakond, selle vastav raioon, või suuremad linnad, nagu Tallinn, Tartu ja Narva.

Märkus: Jagamise juures võetakse arvesse Vabariigi territooriumi jaotus rahvaväe ülemate järele.

§ 20.

Kaitseliidu ringkond (maakond, kindlate piiridega tähendatud raioon, suuremad linnad) jaguneb Kaitseliidu jaoskondadesse, millede aluseks võivad olla kihelkonnad, valdade grupid, suuremad alevid ehk linnade jaoskonnad, vastavalt kohalistele oludele. Iga jaoskonna nimi ja piirid peavad kindlasti ära tähendatud olema ja kinnitatud Vabariigi Kaitseliidu ülema poolt kohalise Ringkonna Kaitseliidu ülema ettepanekul.

§ 21.

Kaitseliidu jaoskond jaguneb Kaitseliidu raioonideks, millede aluseks võivad olla vallad, väiksemad alevid ja linnaosad. Raiooni Kaitseliidu piirid ja nimi peavad olema kinnitatud Ringkonna Kaitseliidu ülema poolt vastava jaoskonna Kaitseliidu ülema ettepanekul.

§ 22.

Kaitseliidu raioon jaguneb omakord, kohalistest oludest tingitult, vähematesse rühmitustesse ehk ringidesse, mille piirid kinnitab jaoskonna ülem raiooniülema ettepanekul.

§ 23.

Kaitseliidu territoriaalsed jaotused moodustavad kaitseliitlastest üksused, analoogiliselt sõjaväe osadele, s. o. jaod, rühmad, kompanid (eskadronid), bataljonid jne.

Ringkonna üksused omas tervikus kannavad nimetust maleva (näiteks Võru maleva).

Märkus: Kaitseliidu üksuste nimetuse ehk numeratsiooni süsteemi määrab kindlaks Kaitseliidu ülem.

§ 24.

Vabariigi Kaitseliidu ülema loaga võivad väljaspool territoriaalseid jaotusi moodustada Kaitseliidu üksusi ka seltskondlised organisatsioonid.

Kaitseliidu ringkondade ülemad määravad sel juhtumisel kindlaks, kas sarnased üksused ajavad asju iseseisvate jaoskondadena ehk raioonidena, või jälle ühendatult mõne territoriaalse jaotusega.

§ 25.

Kaitseliit allub rahuajal Sõjaministrile, sõjaajal — Vägede Ülemjuhatajale.

§ 26.

Kaitseliidu ringkonnad alluvad operatiivselt, väljaõppe ning sõjalise varustamise aladel kohalistele kaitseväge diviiside ülematele, Sisekaitse raioonide ülemate kaudu.

Diviiside ülemad saavad Sõjaministri käest juhtnõõrid Kaitseliidu ärakasutamiseks riigikaitse otstarbel ning Kaitseliidu üksuste varustamiseks sõjariistadega, laskemoonaga ja muu sõjalise varustusega.

§ 27.

Kaitseliidu ülem ja tema abi kinnitatakse ametisse Sõjaministri ettepanekul Vabariigi Valitsuse poolt (sõjaajal — Ülemjuhataja) poolt.

§ 28.

Kaitseliidu ülem teatab kaitseväge diviiside ülematele kõikidest üldistest korraldustest Kaitseliidu organiseerimise, väljaõppe, kasvatus, operatiivse kasutamise ning sõjalise varustamise aladel.

§ 29.

Kaitseliitu esitab ja tema tööd tegelikult juhatab Vabariigi Kaitseliidu ülem ühes Kaitseliidu staabiga, mille koosseis kinnitatakse Vabariigi Valitsuse poolt Sõjaministri ettepanekul.

§ 30.

Kaitseliidu ülem on kohustatud jälgima, et Kaitseliidu sõjaline väljaõpe võimalikult rohkem ligineks kaitseväge väljaõppele.

§ 31.

Abiks Kaitseliidu ülemale on Vabariigi Kaitseliidu keskjuhatus. Vabariigi Kaitseliidu keskjuhatus koosneb Vabariigi Kaitseliidu ülemast (esimehest), tema abist (abiesimehest) ja kolmest Kaitseliidu usaldusväärilisest ja nende tööst huvitatud isikust, kelle seast valitakse kirjatoimetaja ja laekahoidja.

Keskjuhatusel liikmed, välja arvatud esimees ja tema abi, valitakse Vabariigi Kaitseliidu aasta-peakoosolekul, kinnisel hääletamisel, ringkondade esitajate seast kolme aasta peale. Peakoosolekutele saadab iga ringkond peale ringkonna ülema kaks esitajat juhatuselt, kes kõik on täiehäälisuslikud. Igal aastal tuleb üks juhatusel liige ümbervalimisele vanaduse järjekorras. Esimese kahe aasta jooksul lahkuvad juhatusel liikmed loosi järele. Vanu juhatusel liikmeid võib tagasi valida.

Jhatusel koosolekuid juhatab Vabariigi Kaitseliidu ülem, ehk tema äraolekul, Kaitseliidu ülema abi, kes ei kuulu valimisele ega ümbervalimise alla,

Esimesed valimised sünnivad Vabariigi Kaitseliidu ülema otsekoheselt korraldusel. Keskjuhatus asub Tallinnas.

Märkus: 1. Keskjuhatusel koosolekutest võtab sõnaõigusega osa Kindralstaabi esitaja.

2. Jhatus võib oma koosolekute ja töö juure väljastpoolt asjatundjaid ja kasulikke tegelasi nõuandva hääleõigusega kutsuda.

§ 32.

Jhatusel ajab Kaitseliidu asju põhikirja, peakoosoleku otsuste, Vabariigi Kaitseliidu ülema korralduste ja juhtnõuõrite ning maksimate seaduste põhjal, kutsub peakoosolekuid kokku ja määrab kindlaks nende päevakorra, valitseb Kaitseliidu varandust, välja arvatud sõjaline varustus ja riiklised abirahad, mis kuuluvad Kaitseliidu ülema otsekoheselt valve alla, töötab välja tarvilikke määruseid Kaitseliidu asjus ja paneb neid peakoosolekule kinnitamiseks ette, seab aruandeid ja eelarveid kokku, õiendab maksusid ja nõuab võlgasid sisse ning valvab Kaitseliidu asutuste ja ettevõtete tegevuse üle.

Küsimused, mis Peakoosolekul arutusele tulevad, peavad enne juhatusel poolt läbikaalutud olema.

§ 33.

Jhatusel ei ole õigust end segada Kaitseliidu ülema korraldustesse, mis puutuvad Kaitseliidu organisatsiooni, väljaõppe ja operatiiv-iseloomuga küsimusi. Neis asjus on juhatusel ainult nõuandev hää.

§ 34.

Jhatusel otsustatakse asjad koosolevate liikmete lihtsa hääle enämusega; kui hääled pooleks langevad, on esimehe (ehk tema puudusel — abi) hääle otsustav. Et koosolek otsusvõimeline oleks,

peavad vähemalt esimees ehk tema abi ja kaks juhatuse liiget koos olema. Juhtumisel, kui otsuse tegemisel esimees ehk tema abi isearvamisele jäävad, omab juhatuse otsus seadusliku jõu pärast selle kinnitamist kõrgema instantsi (ülema) poolt. Juhatust esitab väljaspool Liitu esimees ehk tema abi.

Esimees, kirjatoimetaja ja laekahoidja või nende asetäitjad kirjutavad volitused, kohustused, lepingud ja rahatalitused juhatuse nimel alla. Harilik kirjavahetus käib kahe allkirjaga.

§ 35.

Ringkonna (maakonna, suurema linna) Kaitseliidu tööd organiseerib ja juhatab Ringkonna Kaitseliidu ülem Vabariigi Kaitseliidu ülema poolt antud juhtnõõride põhjal.

Ringkonna (maakonna, suurema linna) Kaitseliidu ülem kinnitatakse ametisse Sõjainistri poolt Vabariigi Kaitseliidu ülema ettepanekul.

§ 36.

Abiks Ringkonna (maakonna) Kaitseliidu ülemale on ringkonna (maakonna) Kaitseliidu juhatus, mis koosneb ringkonna ülemast (esimehest), tema abist (abiesimehest) ja 3 liikmest, kes valitakse jaoskondade esitajatest vastavalt samadel alustel, mis näidatud § 31.

Juhatus koosolekuid juhatab Ringkonna Kaitseliidu ülem, ehk tema äraolekul—abi. Juhatus asub kohalises maakonna linnas.

§ 37.

Ringkonna juhatuse liikmed valitakse ringkonna peakoosolekul jaoskondade täiehäälisuslikkudest esitajatest. Jaoskond, kus vähem kui 50 liiget, saadab ühe esitaja; 50—100 liiget — 2 esitajat ja kus üle 100 liikme — 3 esitajat. Esimesed valimised sünnivad ringkonna Kaitseliidu ülema otsekoheisel korraldusel.

Märkus: Jaoskondade ülemad ei kuulu käesolevas § toodud esitajate hulka. Nemad esitavad oma jaoskonda peakoosolekul täiehäälisuslikkudena ilma valimisteta väljaspool eeltoodud arvu.

§ 38

Ringkonna juhatus töötab vastavalt samadel alustel, mis toodud §§ 32, 33 ja 34.

§ 39.

Jaoskonna Kaitseliidu tööd organiseerib ja juhatab jaoskonna Kaitseliidu ülem, Ringkonna kaitseliidu ülema poolt antud juhtnõõride põhjal. Jaoskonna kaitseliidu ülem kinnitatakse ametisse Vabariigi Kaitseliidu ülema poolt, ringkonna Kaitseliidu ülema ettepanekul.

§ 40.

Abiks jaoskonna kaitseliidu ülemale on jaoskonna Kaitseliidu juhatus, mis koosneb jaoskonna ülemast (esimehest), tema abist (abiesimehest) ja 3 liikmest, kes valitakse raioonide esitajatest vastavalt samadel alustel, mis näidatud § 31.

Juhatuse koosolekut juhatab jaoskonna Kaitseliidu ülem ehk tema äraolekul — abi.

Juhatuse asukoht määratakse kindlaks jaoskonna ülema ettepanekul Ringkonna kaitseliidu ülema poolt.

§ 41.

Jaoskonna juhatuse liikmed valitakse jaoskonna peakoosolekul raioonide täiehäälõiguslikkudest esitajatest.

Raioon saadab iga 25 liikme kohta ühe esitaja.

Esimesed valimised sünnivad jaoskonna Kaitseliidu ülema otsekoheisel korraldusel.

Märkus: Ragoonide ülemad ei kuulu käesolevas § toodud esitajate hulka. Nemat esitavad oma raioone peakoosolekul täiehäälõiguslikkudena ilma valimisteta — väljaspool eeltoodud arvu.

§ 42.

Jaoskonna juhatus töötab vastavalt samadel alustel, mis toodud §§ 32, 33 ja 34.

§ 43.

Raiooni Kaitseliidu tööd juhatab ja organiseerib raiooni kaitseliidu ülem, jaoskonna ülema poolt antud juhtnõõride järele.

Raiooni ülem kinnitatakse ametisse ringkonna ülema poolt, jaoskonna kaitseliidu ülema ettepanekul.

Abiks raiooni Kaitseliidu ülemale on raiooni juhatus, mis koosneb raiooni ülemast (esimehest), tema abist (abiesimehest) ja 3 liikmest, kes valitakse raioonis olevate rühmade ja ringide esitajatest samadel alustel, mis näidatud § 31. Juhatuse koosolekuid juhatab raiooni ülem ehk tema äraolekul — abi. Juhatuse asukoht määratakse kindlaks jaoskonna ülema poolt, raiooni ülema ettepanekul.

§ 45.

Raiooni juhatuse liikmed valitakse raiooni kõikide täiehäälisliikmete liikmete poolt peakoosolekul.

Esimesed valimised sünnivad raiooni ülema otsekoheselt korraldusel.

§ 46.

Raiooni juhatus töötab vastavalt samadel alustel, mis toodud §§ 32, 33 ja 34.

IX Peakoosolek.

§ 47.

Peakoosolekud on korralised ja erakorralised. Korraline ehk aasta peakoosolek kutsutakse iga aasta kahe esimese kuu jooksul kokku. Sellel koosolekul kantakse ette ja kinnitatakse aruanded ja eelarved ning valitakse juhatus ja revisjoni komisjon.

Erakorralised peakoosolekud kutsutakse kokku Vabariigi Kaitseliidu ülema korraldusel, juhatuse otsusel ja revisjoni komisjoni ehk vähemalt kolme ringkonna kaitseliidu ülema nõudmisel.

Aasta peakoosolekute aeg, koht ja päevakord antakse Ringkondade juhatustele vähemalt 4 nädalat ette teada nimelise kutsekirjaga. Erakorraliste koosolekute puhul antakse vähemalt 2 nädalat ette teada.

Märkus: Ringkondade, jaoskondade ja raioonide Kaitseliidu peakoosolekud kutsutakse kokku vastavalt samadel alustel, mis näidatud käesolevas §, kusjuures: ringkonna peakoosolekust antakse ette teada — 2 nädalat, erakorralistel juhtumistel aga — 10 päeva; jaoskonna peakoosolekust — 10 päeva, erakorralistel juhtumistel — 1 nädal; raiooni peakoosolekust — 1 nädal, erakorralistel juhtumistel — 4 päeva.

§ 48.

Peakoosolek loetakse otsusevõimuliseks, kui ta põhikirja järele on kokku kutsutud ja kui vähemalt $\frac{1}{3}$ hääleõiguslikkudest esitajatest koos on. Ei tule tarvilisel arvul esitajaid kokku, on järgmine koosolek, mis 2 tundi hiljem sama päevakorraga ärapeetakse, otsusevõimeline.

§ 49.

Peakoosoleku avab juhatuse esimees, mille järele valitakse koosoleku juhataja ja kirjatoimetaja. Peale § 47 ettenähtud tegevuse otsustab peakoosolek küsimused liikumata varanduse omandamise, võõrandamise ja pantimise, asutuste ja ettevõtete käimapanemise kohta.

Esimene peakoosolek peetakse Kaitseliidu ülema korraldusel kohe pärast Liidu kinnitamist, kus üles seatakse tegevuse kava ja antakse üldised juhtnõõrid ning valitakse Vabariigi Kaitseliidu keskjuhatust.

§ 50.

Põhikirja muutinise, Liidu asutuste ning ettevõtete tegevuse lõpetamise otsused tehakse kokkutulnud esitajate $\frac{2}{3}$ häälteenamusega. Muud otsused aga lihtsa häälteenamusega Kui ühepalju hääli poolt ja vastu on, loetakse ettepanek mittevastuvõetavaks ja lükatakse kuni järgmise koosolekuni edasi.

X Revisjoni komisjon.

§ 51.

Peakoosolek valib revisjoni komisjoni, mitte vähem kui kolmeliikmelise, ühe aasta peale. Revisjoni komisjoni kohus on Liidu majandust (välja arvatud sõjaline varustus ja muu varandus, mis riigi omandus ning mille üle on erikontroll Vabariigi Kaitseliidu ülemalt saadud juhtnõõride põhjal) ja majanduslikku asjaajamist, aasta-aruannet ja eelarvet igakülgsest révideerida ning kontrolleerida.

Oma tegevusest annab revisjoni komisjon peakoosolekule aru.

- Märkus: 1. Revisjoni komisjonid valitakse eraldi keskjuhatuse, ringkondade, jaoskondade ja raioonide juhatuste juures.
2. Vabariigi Kaitseliidu ülem võib omalt ühe liikme (sõjaväe esitaja) peale eelpooltoodud arvu revisjoni komisjoni määrata.
3. Juhatuse liikmeid ei või revisjoni komisjoni valida.

XI Kaitseliidu vahekord kodanlike valitsusvõimudega.

§ 52.

Kodanlikud valitsusvõimud võivad Kaitseliidult abi paluda äärmistel kordadel, kui politseiõued kaitseabinõud allpoolnimetatud punktides juhtumiste kõrvaldamiseks küllaldased ei ole, kusjuures punktides 1, 4 ja 5 tähendatud juhtumistel Kaitseliit otsekohe tegevusse astub, ilma kutsumist äraootamata:

1) tulekustutamiseks igasugustel tulekahju kordadel, samuti ka metsade, soode või rabade põlemisel, varanduste järelvalvamiseks tulekahju ajal, veuputuse või muil juhtumistel, mis üldise õnnetusega ähvardavad;

2) väejooksikute ja ärajooksnud vangide tabamiseks või kurjategijate püüdmiseks, kui nad on suurel arvul, või kui nende poolt sõjariistus vastuhakkamist võib oodata;

3) riigivaranduse juhtumiskordseks valvamiseks, kui see tarvilik leitakse olevat;

4) üldist julgeolekut ähvardavate korratuste (mässude) lõpetamiseks, kodanlikkudele võimudele hulgalistel vastuhakkamistel, riisumistel, varanduste hävitamistel või rüüstamistel;

5) tähtsamate valitsuse ja seltskondliste asutuste ja ehituste kaitseks, kui neid hädaoht ähvardab;

6) kõikidel teistel juhtumistel, kui riigi- ja omavalitsuse ametnikud üksi ei jõua takistada ulakust, vägivalda või korratust ja korda jalule seada.

§ 53.

Kodanlikkudeks võimudeks, kelledel §52 järele õigus on Kaitseväelastelt abi paluda, loetakse: linna, maakonna, alevi ja valla omavalitsused ning kohaline politsei ülem ehk tema esitaja.

§ 54.

Kaitseliidu abi peab palutama Ringkonna ülemalt ehk kui teda kohapeal ei ole, siis jaoskonna ülemalt. Iseäranis rutulistel juhtumistel võib abipalvega pöörata ka raiooni ülema poole.

Abi nõudmine avaldatakse kirjalikult. Juhtumisel, mil viivitada ei saa, võib nõudmist avaldada ka muul viisil, kusjuures nõudmine korratakse kirjalikult esimesel võimalusel, hiljemalt aga 6 tunni jooksul. Erilistel juhtumistel peab aga iga kaitseliitlane, kellelt abi palutud, kohe asjakohased abinõud tarvitusele võtma, sellest viibimata oma otsekohesele ülemusele teatades ja ootama jäädes tema poolt järgnevat korraldusi.

XII Distsipliin.

§ 55.

Kaitseliidu sisemine kord on sõjaväeline.

Kui kaitseliitlane, kas teenistuses ehk väljaspool teenistust paneb toime kuriteo, mis mitte kohtu alla ei käi, kuid mis ka kaitseliitlase aumõiste ja kutsele ei vasta, tuleb süütegu distsiplinaar-komisjonis arutusele, mille liikmeteks on: raiooni ülem, üks raiooni juhatuse liige ja kolm ühe aasta peale raiooni peakoosolekul valitud isikut. Distsiplinaar-komisjoni esimeheks on raiooni ülem. Distsiplinaar-komisjonil on õigus avaldada kaitseliitlasele noomitust, määrata ülemäära teenistuse ja õppuse kor-

rale, määrata rahatrahvi, teha ettepanekut kaitseliitlase ülemast auastmest alamale auastmele alandamiseks ehk koguni Kaitseliidust väljaheitmiseks jaoskonna ülema otsusega.

XIII Kaitseliidu tegevuse lõpetamine.

Kaitseliidu kestvuse aeg on määramata. Kui kaitseliidu tegevuse lõpetamist asjade käigu järele tarvilikuks peetakse, siis lõpeb tema tegevus sellekohase erikorralduse järelalusena Sõjaministri (Ülemjuhataja) poolt. Kaitseliidu raioonid lõpetavad oma tegevuse nende otstarbe kaotamisega Vabariigi Kaitseliidu ülema otsuse järele.

Kaitseliidu raioonide varandus läheb likvideerimise puhul jaoskonna juhatuse korraldusse, kes ka likvideerimist toimetab.

Jaoskonna ja ringkonna Kaitseliidu asutused lõpetavad oma tegevuse sellesamas järjekorras, kui raioonid, nende varandus läheb Kaitseliidu keskjuhatuse korraldusse, kes ka likvideerimist toimetab.

Kaitsevägede Ulemjuhataja käsukirjad.

Nr. 9.

Tallinnas, 11. detsembril 1924 a.

(Korraldusvalitsus).

Kapten Heinrich Liibus — Lennuväe rügemendist — ei ilmunud 1. detsembri sündmuste ajal ei oma ega ka ühegi teise väeosa ülema käsutusse, ega annud oma tegevuse ja viibimise koha üle tähendatud päeva jooksul mingisuguseid teateid, selle peale vaatamata, et temal kommunistlise mässu lahtipuhkemine juba hommikul kella 8 ajal teatavaks sai ning mingi äravõitmata takistus teda kaitsevaelase kohust täitmast ei keelanud.

Põhjused, mis kapten Liibus oma teguviisi vabandamiseks ette toob, on äärmiselt lapsikud, tema ülespidamine kardetaval silmapilgul kohuste täitmisest kõrvale hüliv ja Vabariigi ohvitseri kõrgele kutsele häbistav.

Sellepärast alandan kapten Heinrich Liibus'e reameheks, 11. detsembrist s. a. arvates.

J. Laidoner

Kindralstaabi Kindral-leitnant.

Nr. 10.

Tallinnas, 11. detsembril 1924 a.

Minu käsukirja Nr. 4 — 2. XII. s. a. osaliseks muutmiseks ja täiendamiseks kuulutan:

Käsukirja Nr. 4 vastu eksijaid karistatakse administratiiv korras rahatrahviga kuni 300.000 margani ehk vangistusega kuni 3 kuuni. Neid karistusi võib tarbekorral ühendada. Raskematei kordadel antakse süüdlased sõjakohtu alla.

Annan karistamise ja kohtu alla andmise õiguse selle käsukirja põhjal kohapeal ka diviiside ülematele.

J. Laidoner

Kindralstaabi Kindral-leitnant.

Kaitsevägede Ülemjuhataja käsukiri.

Nr. 11.

Tallinnas, 12. detsembril 1924 a.

(Korraldusvalitsus).

Kommunistlise mässu mahasurumise üksikasjade selgitamisel on ilmsiks tulnud, et Tallinna linna politseiülem Sa a r 1. detsembril s. a. ei asunud kohe oma otsekoheste ülesannete täitmisele — korra jalaleseadmisele linnas, vaid sattudes millegi pärast Tallinna peapostkontorisse, ei suutnud ka seal korrarikkujate vastu midagi ära teha, mis tal 2—3 kaasasoleva politseinikuga küll võimalik oleks olnud.

Ehk küll politseiülem Sa a r postkontoris esialgul kommunistide võimusesse langes, oli temal ühes kaasasolevate politseinikkudega terve sündmuse vältel teatud võimalus kommunistide tegevust postkontoris takistada. Seda asjaolu Sa a r ei kasutanud, vaid jäi sündmuse passiivseks pealtvaatajaks.

Sarnane teguviis, kui oma kohustest hädaohtlikul silmapilgul kõrvalehoidmine, on, iseäranis juhtival kohal seisvale politseiametnikule, täiesti lubamata.

Ülemaloodut arvesse võttes, tagandan Sa a r'e Tallinna linna politseiülema kohalt, 12. detsembrist s. a. arvates.

J. Laidoner

Kindralstaabi Kindralleitnant.

Kaitsevägede Ülemjuhataja käsukirjad.

Nr. 12.

Tallinnas, 17. detsembril 1924 a.

(Korraldusvalitsus).

Inseneriväe kursustele komandeeritud Side-pataljoni noorem-leitnant Johannes Loo^rits lahkus 1. detsembri sündmuste ajal kursuselt omavoliliselt ja ilmus ametkohale tagasi alles 2. detsembril kell 17, kui temale eriline kutse järele saadeti.

Niisugune teguviis on Vabariigi ohvitserile lubamata, sellepärast käsin noorem-leitnant Loo^rits'i reservi arvata 17. detsembrist s. a.

J. Laidoner

Kindralstaabi Kindral-leitnant.

Nr. 13.

Tallinnas, 17. detsembril 1924 a.

Arvesse võttes, et Riigivanema adjutandi leitnant Schönberg'i ülespidamine kommunistlise mässukatse puhul 1. detsembril ei vastanud mitte tema üleüldiselt silmapaistvale ametile, tagandan leitnant Schönberg'i Riigivanema adjutandi kohalt.

Tuletan meele Vabariigi ohvitserkonnale, — mida kõrgem ja silmapaistvam on koht, seda suuremad on kohustused ja vastutus mitte ainult seaduse tähe, vaid seaduse sisu ja mõtte järele.

J. Laidoner

Kindralstaabi Kindral-leitnant.

Nr. 14.

Tallinnas, 17. detsembril 1924 a.

(Korraldusvalitsus).

Käsin kõiki ohvitsere ja sõjaväe ametnike teenistuse kui ka vabal ajal alati kaasas kanda revolvril või püstolit.

Diviiside ja valitsuste ning väeosade ja asutuste ülemaid kohustan selle järele valvama, et see käsukiri saaks täpselt täidetud.

J. Laidoner

Kindralstaabi Kindral-leitnant.

Nr. 15.

Tallinnas, 17. detsembril 1924 a.

(Korraldusvalitsus).

§ 1.

Kinnitan Eesti Vabariigi Kaitseliidu põhikirja ja organisatsiooni kava ajutiselt kuni uue põhikirja maksmapanemiseni Vabariigi Valitsuse poolt.

Lisa: Eesti Vabariigi Kaitseliidu põhikiri.

§ 2.

Kaitseliidu ülemaks määran Ranna-, Öhu- ja Sisekaitse ülemabi kolonel Aleksander Seimani ja tema abiks reserv-kapten Heinrich Laretei, 17. skp. arvates; mõlemad kohad — ajutiselt väljaspool koosseise.

Õiendus: Eesti Vabariigi Kaitseliidu põhikirja §§ 25 ja 27.

J. Laidoner

Kindralstaabi Kindral-leitnant.

Kaitsevägede Ülemjuhataja käsukiri.

Nr. 16.

Tallinnas, 19. detsembril 1924 a.

Minu käsukirja 4. detsembrist k. a. Nr. 5 täienduseks, käsin lugeda minu käsukirja 1. detsembrist k. a. Nr. 3 maksvaks kuni 27. detsembrini (viimane päev ühes arvatud). Rahasaamiseks õigustatud isikud määrab kindlaks üksiku väeosa ülem, arvesse võttes nende tegelikku osavõttu kommunistide väljaastumise likvideerimisest ja selle tagajärjel suurenenud teenistuse kohuste täitmist.

J. Laidoner

Kindralstaabi Kindral-leitnant.

Kaitsevägede Ülemjuhataja käsukiri.

Nr. 18.

Tallinnas, 22. detsembril 1924 a.

(Sõjaministeeriumi Juriskonsultuur).

1. detsembri sündmuste mõjul on osa kodanikke, kes riikiselt küllalt arenenud ei ole, igasuguseid hirmujutte riigi julgeoleku kohta kaalumatult uskuma, neid omalt poolt suurendama ja laiali kandma hakanud.

Tuletan kõigile meele, et nende kuulujuttude algatajateks ja õhutajateks riigi vastased on, kes sel teel püüavad sünnitada elanikkude seas kabuhirmu väljamõeldud hädaohtude ja õnnetuste eest ja usaldamatust Valitsuse tegevuse vastu.

Üldise rahu ja korra kaitseks keelan kodanikke kõnelemast avalikkuses kohtades kuulujutte, mis valetateid Vabariigi välise või sisemise julgeoleku, või Valitsuse tegevuse kohta sisaldavad ning elanikkude seas hirmu ja rahutust sünnitada võivad.

Selle keelu vastu eksijaid karistatakse administratiiv korras raha, trahviga kuni 300.000 margani või vangistusega kuni kolme kuuni-kuna kirjeldatud kuulujuttude kuritahtlikke laialilaotajaid sõjavälja kohtu alla antakse.

Karistuse määramise ja kohtu alla andmise selle käsukirja põhjal panen diviiside ülemate peale.

J. Laidoner

Kindralstaabi Kindral-leitnant.

Kaitsevägede Ülemjuhataja käsukiri.

Nr. 19.

Talinnas, 22. detsembril 1924 a.

Kuna jõululaupäeva õhtul, 24/25. detsembri ööl, ning vanaaasta õhtul, 31. detsembri ning 1. jaanuari ööl, linnade elanikkudel kombeks kujunenud meelevalduslised rahvakogumised, laskeriistadest paugutamised, rakettide laskmised j. n. e. praegusel erakorralisel ajal kuritahtlikele isikutele võimalust võivad anda segaduse sünnitamiseks ja kuritegude toimimiseks, keelan ära pühade ning uue aasta vastuvõtmiseks eeltähendatud ajal eriti:

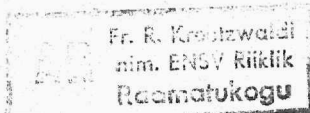
1. igasugused rahvakogumised ja liikumised salkades;
2. igasugused hulgalised meelevaldused avalikkudes kohtades;
3. igasugused paugutamised laskeriistadest, rakettide laskmised, tulevargid j. n. e.

Kui diviisi ülemate poolt kohtadel liikumise kohta mõnesugused rohkem kitsendavad käsukirjad avaldatud, siis jäävad need käesoleva käsukirja avaldamisega maksma.

Selle käsukirja vastu eksijaid karistatakse vastavate diviisi ülemate poolt administratiiv-korras rahatrahviga kuni 300.000 margani ehk vangistusega kuni 3 kuud. Raskematel kordadel antakse süüdlased sõjakohtu alla.

J. Laidoner

Kindralstaabi Kindral-leitnant.

Kaitsevägede Ülemjuhataja käsukirjad.

Nr. 20.

Tallinnas, 3. jaanuaril 1925 a.

Vabariigi Kaitseliidu organiseerimise ja tema väljakutsumise juures käsin kinni pidada järgmistest põhimõtetest:

Kaitseliit peab olema vabatahtlik, kindlate riigitrude kodanikude organisatsioon.

Kaitseliidu jõud peab seisma tema kindlas organisatsioonis ja alatises valmisolekus.

Sellepärast ei tohi Kaitseliitu muuta alaliseks politseijõuks. Peab meeles pidama, et Kaitseliitu kuuluvad isikud täidavad Kaitseliidu kohuseid oma alalise elukutse kõrval ja sellepärast ei või nad pühendada Kaitseliidu teenistusele oma jõudu igapäev.

Kaitseliit peab oma organisatsiooni poolest valmis olema välja astuma igal momendil täies koosseisus või osaliselt, kui erakorraline olukord seda nõuab.

Tuletan meele kõikidele võimudele, kel on õigus Kaitseliitu välja kutsuda, et Kaitseliit peab olema rohkem meie riigikorra kaitse reserviks, kui alaliseks politsei- või sõjaliseks jõuks.

Sellepärast käsin Kaitseliidu väljakutsumise juures alati meeles pidada, et Kaitseliidu abiteenistust politseile ei tohi muuta alaliseks, mis vabatahtlikes organisatsioonides võib ilmsiks tuua tüdimuse.

Selle asemel, et Kaitseliitu rakendada alaliselt politseiteenistusse on kasulikum seda organisatsiooni väljaastumiseks valmis pidada, ja teda õpetada.

Kui ülemaltähendatud põhimõtted Kaitseliidu organisatsioonis maksmata pandakse, siis olen kindel, et meie Kaitseliit igal momendil

välmis on väljaastumiseks seadusliku riigikorra kaitseks ja kui erakorraliselt tarvis on — oma peale võtab ka kõige raskema vahija politseiteenistuse.

J. Laidoner

Kindralstaabi Kindral-leitnant.

Nr. 21.

Tallinnas, 3. jaanuaril 1925 a.

(Sõjaväe Prokuratuur).

Tallinna õpetajate seminari õpilaste seas on pikemat aega põrandaaluste kommunistide riigivastast tööd märgatud, nagu see 1921—1924 a. muuseas 115 ja 149 kommunisti protsessidel ja salakuulaja Lempo ja t. asjast oli selgunud. Seminari õpilane Nurkeda augusti kuus m. a. tabati, oli põrandaaluste poolt määratud nende lendlehtede edasitoimetajaks trükikojast laialilaotajatele, milles poliitilisi tapmisi ja eriti Nanielsoni tapmist ülistati.

Arvesse võttes, et kõikide nende noorte kodanikkude kohtu alla sattumine riigivastase tegevuse eest ja põrandaaluste tegevus õppeasutuses koolijuhatajate nõrga valve ja korraldamatuse arvele panna tuleb — tagandan härra Hans Roos'i Tallinna Õpetajate seminari juhataja kohalt 3. jaanuarist s. a. arvates.

J. Laidoner

Kindralstaabi Kindral-leitnant.

Nr. 22.

Tallinnas, 3. jaanuaril 1925 a.

Viimasel ajal on tähele pandud, et elanikkude poolt eriti piiriäärsetes maakondades, rakette õhku lastakse, mille läbi rahva seas erutatud meeleolu sünnitatakse ning igasugusteks kuulujuttudeks põhjust antakse.

Sisemise korra ja rahu julgeoleku kindlustuseks, keelan ära kogu riigi piirides igasuguste raketite laskmise ja muude sarnaste tulevärkide toimepaneku sõjaseaduse kestvuse ajal.

Selle keelu alla ei kuulu kaitseväe osad ja asutused, samuti kõik muud riiklised asutused, kes rakette oma ametikohuste täitmisel tarvitavad.

Selle käsukirja vastu eksijaid karistatakse vastavate diviiside ülemate poolt administratiiv korras rahatrahviga kuni 300.000 margani, või vangistusega kuni kolme kuuni.

Raskematel kordadel antakse süüdlased sõjakohtu alla.

J. Laidoner

Kindralstaabi Kindral-leitnant.

Kaitsevägede Ülemjuhataja käsukiri.

Nr. 23.

Tallinnas, 8. jaanuaril 1925 a.

Olles kutsutud erakorralistes oludes 1. detsembri kommunistlise mässukatse puhul Vabariigi kaitsevägede etteotsa ja lahkudes täna sellelt kohalt, loen oma kohuseks kõige suurema heameelega üles märkida seda kindlat vaimu, mis valitseb meie kaitseväes. Kommunistlise mässukatse kindel ja rutuline mahasurumine 1. detsembril meie kaitseväge poolt on lisaks meie vabaduse võitlusele 1918 ja 1919 aastatel ja näitab, et meie kaitsevägi ja tema organisatsioon on ja jääb üheks meie riigi ja rahva iseseisvuse olemasolu nurgakiviks.

Olen kindel, et üksikud väärnähtused, mis erakorralistes oludes meie kaitseväes ilmsiks tulid, ligemal ajal kõrvaldatakse.

Esimese detsembri sündmused näitasid veel kord, et kaitseväge jõud ei ripu mitte ainult sõduri ja ohvitseri arvust, vaid peasjalikult kaitseväge organisatsioonist ja tema juhtide süstemaatilise tööst.

Ühes sellega selgus 1. detsembril, et meie ei tohiks seadusliku riigikorra ja julgeoleku kaitset panna ainult meie arvupoolest väikese sõjaväe ja politsei peale, vaid kõik riigitruud kodanikud peaks jõudumööda sellele ligi aitama. Selleks on uuesti ellu kutsutud vabatahtlik kaitseliidu organisatsioon. Julgen loota, et Kaitseleit meil välja kujuneb tugevaks abijõuks meie seadusliku riigikorra ja julgeoleku kaitseks, nii nagu ta oli Vabadussõja päevil ja nagu ta ennast osalt juba ka näitas peale 1. detsembrist.

Lahkudes Kaitseväge juhtimisest, on minul au tänada tervet meie kaitseväge kindralist reamehena kõige parema kaastöö eest. Eraldi avaldan oma lugupidamist minu ligematele kaastöölistele, kelle peale langes kommunistlise mässukatse puhul iseäranis raske töö ja vastu-

tus — nimelt, härradele kindralitele Lill'ile ja Unt'ile, kolonellidele Rink'ile ja Tõrvand'ile ja härra Sõjaväe prokuröörile major Trakmann'ile.

Tuletades meele 1. detsembrit, peab ütleva: „Au neile, kes langesid võitluses mässukatse mahasurumisel“, aga „au ka kõigile neile, kes selles võitluses isaäralist tublidust, vahvust ja otstarbekohasust üles näitasid“.

J. Laidoner

Kindralstaabi Kindral-leitnant.

Sõjaväe Staabi ülema Ringkiri Nr. 1.

Tallinnas, 12. augustil 1924 a.

Avaldan teadmiseks nimekirja nende kohtade üle, kus ohvitseridel teenistusala iseloomu tõttu masinakirjutamise oskus tarvilik.

- 1) Jaoskondade ülemad ja nende abid, välja arvatud Kindralstaabi IV osakonnas.
- 2) Kindralstaabi käskudetäitjad ohvitserid.
- 3) Adjutantid (operatiiv-, inspektori-, garnisoni j. m. adjutantid), välja arvatud Sõjainistri- ja platsadjutantid.
- 4) Kohtu asjaajajad (adjutandi abid).
- 5) Kantseleiülemad, välja arvatud Korraldusvalitsuse kantselei ülem.
- 6) Sekretäärid ja nende abid.
- 7) Diviisi staapide majandusülemad (täidavad ka laekahoidja ja asjaajaja kohuseid).
- 8) Diviisi staapide informatsiooni-ohvitserid.
- 9) Asjaajajad.
- 10) Laekahoidjad.
- 11) Kortermeistrid.
- 12) Sõjainisteeriumi arhiivi hoidja.
- 13) Tõlgid.

P. Lill

Kindralstaabi Kindral-major,
Sõjainistri eest.

Sõjaväe Varustusvalitsuse ülema Ringkiri Nr. 2.

28. juulil 1924 a.

Viimasel ajal on korduvaks nähtuseks saanud, et väeosad ja asutused Sm. Arsenali valmistööde vastuvõtjaid saadavad, ilma et viimased selleks nõuetavate volitustega varustatud oleksid. Ilma volitusteta aga Arsenalist töid välja ei anta, mis iseäranis neid vastuvõtjaid raskesse seisukorda paneb, kes väljaspool asuvatest väeosadest ja asutustest tulevad.

Niisuguste takistuste ja asjata sõitude ärahoidmiseks käsin varustada kõiki, kes väeosade ja asutuste poolt Arsenali tööde järele saadetakse, tarviliste ja vastavate volitustega.

Ühtlasi juhin väeosade ja asutuste ülemate ja majandusülemate tähelepanu selle peale, et transporteerimise juures tööde rikkumiste ärahoidmiseks vastuvõtjatele võimalikult vastav pakkimisematerjal kaasa antaks, sest Arsenaalil puudub igasugune võimalus selle materjali kaasa andmiseks.

T. Rotberg
Kolonel,

Sv. Varustusvalitsuse ülem.

Sõjaväe varustusvalitsuse ülema Ringkiri Nr. 3.

Tallinnas, 12. augustil 1924 a.

Avaldan teadmiseks, et Rahaminister oma otsusega 2. juunist s. a. on tempelmaksu seaduse pr. 17 põhjal lubanud kuni uue tempelmaksu seaduse maksmahakkamiseni vabastada tempelmaksust ajateenijate sõdurite palga vastuvõtmiseks antavad volitused.

Õiendus: Otsek. Maksude Peaval. kiri 19. VI. 24 a. Nr 1847/g.

G. Viard
Kolonel-leitnant,
Valitsuse ülema k. t.

Sõjaväe varustusvalitsuse ülema Ringkiri Nr. 4.

Tallinnas, 21. augustil 1924 a.

Avaldan siin juures teadmiseks Kohtuministri seisukoha riigiteenistusest vabastamise korral palga edasimaksmise seaduse tõlgitsemise kohta :

1. Kas ja missugusel alusel tuleb kolme kuu palk edasimaksta koosseisude vähendamise korral teenistusest vabastatud riigiametnikule või teenijale, kui ta ajutise töøjõuna tasu riigi käest edasi saab?

Kuigi ajutised töøjõud koosseisudes ette ei ole nähtud, on nad laiemas mõttes riigiteenistuses, täites riigivõimu poolt antud ülesandeid ja saades selle eest riigi poolt tasu. Sellepärast tuleb ajutisele töøjõule tõlgitsetava seaduse pr. 1 ettenähtud alusel vaheraha maksta, kui ta vähem tasu saab kui ametnikuna või teenijana teenides.

Samal alusel tuleb vaheraha maksta teenistusest vabastatuile, kes ametniku või teenija kohuste täitjaks määratakse.

2. Kui ametnik või teenija sureb pärast vabastamist kuid enne kui ta 3 kuu palga on kätte saanud, kas tekib saamata palga peale õigust tema pärijatel?

Tõlgitsetava seaduse pr. 1 teise lõike järgi maksetakse kolme kuu palk riigiteenistuses surnud ametnikkude ja teenijate perekondadele. Sellepärast ei teki selle paragrahvi teises lõikes ettenähtud õigust surnu perekonnale, kui surm juhtub pärast riigiteenistuse vahekorra lõppemist. Niisama ei teki seda õigust surnu pärijatel üldise pärimise õiguse tõttu, kuna palgasaamises õigus pärandatav ei ole.

3. Kui ajutine töøjõud teenistuse ajal ärab sureb, kas on tema perekonnal õigus saada kolme kuu palka edasi?

Ajutised töøjõud ei ole koosseisudes ette nähtud, sellepärast ei käi tõlgitsetav seadus nende kohta.

4. Kas endised eeskirjad, mis ametnikkude ja teenijate surma puhul nende perekondade kindlustamise kohta käivad, maksvuse on kaotanud?

Tõlgitsetav seadus määrab ära ainult maksetava abiraha suuruse. Sellepärast tuleb muudetuks lugeda endised eeskirjad abiraha suuruse kohta. Muud eeskirjad abiraha maksmise korra kohta ei ole vastolus tõlgitsetava seadusega ja sellepärast ei kaota maksust. Igatahes ei või abiraha endiste ja tõlgitsetava seaduse järgi eraldi maksta.

G. Viard

Kolonel-leitnant,
Sõjaväe varustusvalitsuse ülema k. t.

Sõjaväe Varustusvalitsuse ülema Ringkiri Nr. 5.

Tallinnas, 17. oktoobril 1924 a.

Avaldan teadmiseks ja käsitamiseks Tallinnas ning selle ümbruskonnas Sõjaministeeriumi hoonete korstnatepühkimise tööde peale teelise A. Seiboth'iga sõlmitud lepingu.

T. Rotberg

Kolonel,

Sv. Varustusvalitsuse ülem.

Kinnitan:

G. Viard

Kolonel-leitnant,

S. V. V. Majand. asjand. Juhataja.

13. X. 1924 a.

L e p i n g.

Täna sel allnimetatud päeval on järgmine leping sõlmitud Kaitseväe Varustusvalitsuse Ehituse- ja Korterite osakonna ülema ja korstnapühkija meistri Aleksander Seiboth'i vahel, kelle elukoht Tallinnas Falkspargi tänav nr. 11.

§ 1.

Kaitseväe Varustusvalitsuse Ehituse ja Korterite osakond annab välja Aleksander Seiboth'ile korstnapühkimise tööde tegemise kõikides Sõjaministeeriumi hoonetes Tallinnas ja ümbruskonnas (Nõmmel, Männikul, Harkus, Pääskülas, Lasnamäel, Naissaarel, Aegna saarel, Suuropis ja Kopli, Miini-Sadama, Paljasaare raioonis j.n.e.) ühe aasta peale 1. oktoobrist 1924 a. kuni 1. oktoobrini 1925 a.

§ 2.

Tasu saab A. Seiboth kogu töö eest aastas mrk. kolmsada viiskümmend tuhat (350.000). Selle juures on Seiboth kohustatud

ka kõik korstnate juurde kuuluvad suitsukäigud, lõõrid, peldid ja kol-
ded ärapuhastama ja peltide ning lõõride alla langenud tahma välja
viima selleks näidatud kohale, mille eest S e i b o t h'ile eraldi tasu ei
makseta.

§ 3.

Tasu maksmine tehtud töö eest sünnib S e i b o t h'ile Ehituse
ja Korterite osakonna poolt väeosade (majandusliste üksuste) poolt väl-
jaantud kviitungite põhjal sisseantud õigete arvete järele iga kuu pro-
portsionaalselt kogusummale. Raha maksmine sünnib Eesti panga
Tallinna osakonna kaudu 2-he nädala jooksul õige arve sisseandmise
päevast arvates.

§ 4.

Kõik töö teeb teoline S e i b o t h oma töölistega, tööriistadega
ja abinõudega. Abiandmine töölistele nende vigastuse ehk surma kor-
ral jääb teolise kanda.

§ 5.

Puhastatud saavad ainult köetavad korstnad ja suitsukäigud
üks kord kuus. Ehituse ja Korterite osakonna nõudmisel on teoline
kohustatud seda ka sagedamini tegema.

§ 6.

Teoline S e i b o t h on kohustatud kõik köetavad korstnad ja
suitsukäigud üks kord kuus nende tulekindluse suhtes läbivaatama ja
igast leitud vigastusest Ehituse ja Korterite osakonna ülemale kohe
teatama.

§ 7.

Kui teolise S e i b o t h'i tööliste hooletuse tõttu korstnates ehk
ehitustes mingisugused vigastused tekkivad, siis katab teoline seda
kahju omast töörahast ehk varandusest. Teoline S e i b o t h vastutab
oma varandusega sel juhtumisel, kui hooletu pühkimise tagajärjel
suitsukäikude läbi tulekahju juhtub.

§ 8.

Tööd on kohustatud teoline S e i b o t h tegema ilma ühegi
meeldetuletuseta Ehituse ja Korterite osakonna poolt. Kui teoline
§§ 5 ja 6 ettenähtud korras oma peale võetud kohustusi ei täida, jääb
Ehituse ja Korterite osakonnal õigus töid teolise S e i b o t h'i kulul
ärataha lasta.

§ 9.

Selle lepingu korraliku täitmise tagatiseks maksab sisse S e i b o t h Ehituse ja Korterite osakonna ülemale kolmkümmendviistuhat (35.000) marka, missugune summa temale peale lepingu korralikku täitmist tagasi maksetakse. Selle tagatise summa eest S e i b o t h'ile hoiuprotsenta ei makseta.

§ 10.

Korratumalt tehtud tööde puhul on Ehituse ja Korterite osakonna ülemal õigus teolist S e i b o t h'i karistada kuni kolmetuhande (3000) margani iga kord.

§ 11.

Korratuste kordumistel ja lepingu tingimiste mittetäitmise puhul on Ehituse ja Korterite osakonna ülemal õigus teolist S e i b o t h'i töödest kõrvaldada, temale kaks nädalat etteöeldes, kusjuures lepingu tingimiste korraliku täitmise kindlustuseks sisse maksetud tagatis Riigi sissetulekuks läheb.

§ 12.

Tööde täitmisel on teoline S e i b o t h kohustatud ka kõigi Tervishoiuvalitsuse, linnavalitsuse, või politsei poolt antud määruste järele käima.

§ 13.

Kui teoline S e i b o t h peaks lepingu tööde kohustustest vabastatama ehk töödest kõrvaldatama, siis on tema, S e i b o t h, kohustatud hoonete ülevaatajale ehk uuele töövõtjale kõik korstnad, lõõrid ja suitsukäigud täiesti korras puhastatult kolme (3) päeva jooksul kättenäitama ja üleandma. Üleandja on ka pärast lepingu üleandmist tema töödes ilmsi kstulevate rikete ja puuduste eest vastutav, kui kindlaks tehakse, et rikked enne üleandmise päeva tehtud, ning peab need rikked omal kulul ära parandama.

§ 14.

Kõik arusaamatused selle lepingu järele lahendatakse kohapeal Eesti Vabariigis maksvate seaduste põhjal (Riikliste töövõtete ja hankete seadus ja S. S. K. raam. XVIII).

§ 15.

Kõik selle lepinguga ühendusesolevad tempelmaksu kulud kannab teoline S e i b o t h.

§ 16.

See leping astub jõusse peale kinnitamist Sv. Varustusaliitsuse ülema poolt.

§ 17.

Käesolev leping on kokkuseatud ühes eksemplaris, mis Ehituse ja Korteri osakonda jääb. Teolise Seiboth'ile antakse sellest lepingust ärakiri.

P. Sisask (allkiri).

I n s e n e r,

Ehituse ja korteri osakonna ülem.

11. oktoobril 1924 a.

Tallinnas.

Teoline: **A. Seiboth (allkiri).**

Kindralstaabi raamatuk.Hoidjale.-

Sõjaväe Varustusvalitsuse ülema Ringkiri Nr. 6.

Tallinnas, 15. novembril 1924 a.

Täienduseks minu ringkirjale 12. augustist s. a. Nr. 3 avaldan teadmiseks, et Rahaminister oma otsusega 25. oktoobrist s. a. on tempelmaksu seaduse § 17 põhjal lubanud kuni uue tempelmaksu seaduse maksmahakkamiseni vabastada tempelmaksust ajateenijate-sõdurite igasuguse varustuse vastuvõtmiseks antavad volitused.

Õ i e n d u s: Otsekoheste Maksude Peavalitsuse kiri 5. XI. 24 a.
Nr. 1847/g.

G. Viard
Kolonel-leitnant,
Sõjaväe varustusvalitsuse ülema k. t.

Sõjaväe varustusvalitsuse ülema Ringkiri Nr. 7.

Tallinnas, 22. detsembril 1924 a.

Avaldan täitmiseks Kindralstaabi ülema vahikirja Nr. 80—9. s. k. p.

„Kindralstaap vajab 1. detsembri sündmuste üksikasjalise kirjelduse kokkuseadmiseks andmeid mässu läbi sünnitatud ainelise kahju üle, kus üksikasjaliselt peab äranäidatud olema:

1) Sõjaväe varustus: relvad, laskemoon, granaadid, lõhkeained jne.

2) Riide varustus: vormiriided, jalauõud, rakmed, magamise riided j. n. e.

3) Inventaar: igasugused kulud inventaari parandamiseks, remont j. n. e.

4) Tehniline varustus: lennukid, side abinõud, bensiin, õlid, nafta j. n. e.

5) Kõik teised rahalised kulud, mis 1. detsembri sündmustega seotud, nagu päevarahad, erakorralised komandeerimised j. n. e.“

Väeosade ja asutuste ülematel, kes veel ei ole neid teateid minule saatnud, palun teha seda nii pea kui kahjud ja kulud on täpselt ja lõpulikult selginud.

Nendel väeosade ja asutuste ülematel, kes juba nõutud teated on saatnud, mis aga täielikud ei olnud, sest mõnesugustel põhjustel oli kohe võimata kahju väljaarvata, kuni erakorraliste rahaliste kulude tegemine seniajani edasi kestab, saata lisa andmed, mis täpsed ja lõpulikud peavad olema.

Puht rahalised kulud näidata aruandes liikide järele.

Andmed tulevad kokkuseada arvuliselt ja hinnaliselt.

Kahjude kindlakstegemise juures aluseks võtta hinnad, mis on praegu maksvates käsukirjades väljakuulutatud. Kui aga käsukirjades ei peaks mõnda hinda leiduma, siis võtta aluseks turuhinnad.

Teated ärasaata minu nimele 5. jaanuariks 1925 a.

T. Rotberg
Kolonel,

Sõjaväe Varustuse Valitsuse Ülema

R ä s u k i r i

Nr. 8.

Tallinnas, 14. veebruaril 1924 a.

Kunni Sõjainiistri ptk. 30. novembrist l. a. Nr. 532 avaldatud nute posti saadetiste raamatute ilmumiseni, võib sellekohase kokkuleppe põhjal Posti-Telegraafi-Telefoni Peavalitsusega, kaitsemäes endiseid raamatuid edasi tarvitada, raamatut lahtriga: „sihendusregistri järjekorra Nr. täiendades, arakasutades selleks 7-at lahtrit („kaal“).

S i e n d u s : Posti-Telegraafi-Telefoni Peavalitsuse rutuline ringkiri P. T. T. kontorite ülematele ja postiagentuuride juhatajatele 30. jaanuaril l. a. Nr. R./53.

S. Rotberg,
Kolonel

Sõjawaäe Warustuse Walitjuse Ülema Käsu kiri Nr. 9.

Tallinnas, 14. märtsil 1924 a.

Sõjainistri käsu kirja nr. 111, 1924 täitmiseks awaldan
fiinjuures teadmiseks ja käsitamiseks juhtnöörid kaitsewaäe hoonete
ja ehituste järelwalwe, korraähoiu, puhtushoiu ning kütte ja
walgustuse kohta.

Lisa: Juhtnöörid worm A ja B.

E. Rotberg,
Kolonel.

Sw. Warustuse Walitjuse Ülem.

Juhtnöörid.

**Kaitsetööde hoonete ja ehituste järelwalwe, korras-
hoiu, puhtushoiu ning kütte ja walgustuse kohta.**

(Kokkuseatud S. S. R. rm. XX § 1 märkus 2 —

liisa nõuete wastawalt

Räesolewaid juhtnööre tuleb käsitada riigi pärast olemate hoonete ja ehituste kohta. Omawalitsuse wõi eraisikutele saadud hoonete juhtes tuleb käia Sõjamäe üüriseaduse (Riigi Teataja nr. 94 — 1922 a. ja R. R. nr. 108 — 1923 a.) ja Kogulondliste Koormatuste Seaduse reeglite järele. Neis hoonetes seisab wäeosa ja asutuse walwe ja wastutuse all ainult inventaar, kütte ja walgustus, kuna korrashoiu ja wälise puhtushoiu eest hoolitsewine hoonete omanikude kohus on.

1. Hoonete järelwalwe ja kasutamine.

§ 1.

Üldine kõiwide Sõjaministeeriumi pärast olemate finniswarade (S. S. R. XVIII r. § 144—147) walitsewine ja nende kasutamine S. S. R. XVIII r. § 184—193 ettenähtud korras kui ka tarwiliste krediidide muretsemine nende ülespidamise peale on War. Wal. Ehituse ja korteri osakonna ülesanne. Otsekohese järelwalwe, korrashoiu, puhtushoiu ning kütte ja walgustuse asjus seisawad kasarmu hooned kui ka teised ehitused neis asuwate wäeosade ja asutuste hoole ja wastutuse all.

§ 2.

Hooned, kui ka igasugused teised ehitused ja maaalad, mis alaliselt wäeosa ehk asutuse paigutamiseks on määratud, antakse Ehituse ja korteri osakonna poolt neile ühes inventaariga aktide järele üle. Wäeosade wahetusel sünnib ruumide üleandmine

lahkujate poolt sissetulijale samuti aktide järele Ehituse ja Korteri osakonna esitaja juuresolekul. Ruumide tühjaksjäämise korral antakse nad aktide järele viimase wäeosa poolt Ehituse ja Korteri osakonna korraldusse tagasi.

Märkus: 1. Ruumide üleandmise aktidesse tulewad kõik need kui ka inventaarid ettetulewad puudused üksikasjaliselt üleswõtta. Riikled, mis hooletu ümberkäämise ehk lõhkumise tundemärke kannawad, tulewad hoonetest lahkumal wäeosal ehk asutusel süüdlaste kulul kõrvaldada.

Märkus: 2. Hoonete inventaar ja abinõud on ruumide lahutamata osa ja ei wõi wäeosa ehk asutuse hoonetest lahkumise korral kaasa wõetud saada.

§ 3.

Hoonetesse asumise juures tuleb wäeosadel ja asutustel filmas pidada, et ruumid nende ehitusotstarbele wastawalt kasutatud saaksid. Ruumide teistsugune tarwitamisele wõtmine (näit. eluruum ladu alla) wõib ainult Sõjainistri loaga sündida. Niwi õppusi, turnimisi ja muid harjutusi, mis pörandate kuumisi wäljakutsuwad, wõib kasarmutes ainult jelleks määratud saalides ja koridorides pidada. Sarnaste harjutuste toimepanemine hoonete teistel ja kõrgematel kordadel on keelatud.

§ 4.

Igasugune hoonete ümberehitus — nagu ahjude juurde ehitus ehk teisele kohale ülewiiimine, uute uste ja akende aukude sissetegemine, samuti ka olewate kinnitegemine, waheseinte juurde ehitus jne. kuigi see hoonet tarwitaja kulul sünniks, on ilma Warustuse Walitsuse ülema loata keelatud. Samuti on keelatud hoonidesse ehk platfidele loomade ehk lindude lautasi, kuuriisi ehk muud sellesarnast ehitada.

Rüütl on aga wäeosade ja asutuste ülesanne nende tarwitada olewates raioonides sifemiste teede, platfide tasandamise ja kuuwaks lastmise ning kõige rohlem raioonide puude ning põesastega istutamise teel ilustamise eest hoolitsemine.

§ 5.

Hoonete, maaalade kui ka igasuguste teiste Sõjaministee-riumi kinniswarade kasutamine, mis kaitsewäe tarwitusest wabaks jääwad, sünnib rendile andmise ehit muul teel nagu see Warus-tuse Walitsuse ülema poolt kindlaks saab määratud. Wabaks-
saamise juhtumistest on wäeosad ja asutused, kelle hoole all warad seisawad, aegsasti kohustud Ehituse ja Korteri osakonda teatama.

II. Hoonete ja ehituste korrahoid.

§ 6.

Iga aasta peale aasta eelarwe kinnitamist awaldatakse Sõ-jaministri käsukirjas misugused uued ehitused, kapitaal ümber-ehitus- ja parandustööd sel aastal teostusele on määratud ning kui suured summad hoonete jookswa remondi peale ette on nähtud.

§ 7.

Uute ehituste, kapitaal- ümberehitus- ning parandustööde teostamine sünnib Ehituse ja Korteri osakonna korraldusel. Jookswa remonttööde täidewiimine on wäeosade ja asutuste ülesanne, kelle tarwitada hooned ja ehitused on.

§ 8.

Käsukirjas awaldud andmeid remont summa de üle arwesse wõttes, määravad wäeosade ülemad kowade algusel erilised komisjonid, kelle ülesandeks on kõik hooned läbiwaadata ja tar-wiliste remonttööde nimekirjad juurdelijatud wormi järele kokkuseada.

§ 9.

Töödenimestiku kokkuseadmisel tuleb täpselt kinnipidada alusest, et ainult niisugused tööd nimestikku üleswõetud mõiwad saada, mis jookswa remont tööde liiki kuuluwad (S. S. R. XVIII r. § 152), j. o. milliste teostamine möödapääsemata on hoone tarwilikus korras hoidmiseks.

Üldse tuleb ehituste juures eraldada kolme liiki parandusi.

1) Eimesse liiki kuuluvad niisugused tööd, mis on tingimata tarvilised hoones elavate inimeste terwishoiu ja seega hoone enese nõuetavas seisukorras alalhoidmiseks ja niisuguste hoonete osade parandamine, millede parandust võimata edasi lükata — nagu: katuste, ahjude, aknaraamide ja uste parandus, eluruumide siifimine lupjamine, weewärgi ja kanalifatsiooni korrahoid jne.

2) Teise järku kuuluvad vähema tähtsusega, kuid siiski hädatarvilised tööd, nagu põrandate ja krohvi parandused eluruumides, hoonete, väliswoodri parandus, katuste wärwimine ja tõrwamine j. n. e.

3) Wiimases järjekorras tuleb üleswõtta kõrwalhoonete parandus, siifimised ja wälimised maaldri tööd, kasarmute inventaari ja tulekaitse abinõude korrahoidmine ning teised tööd, misugustele rohkem hoonete wälimise korrahoidmine kui nende alalhoidmine tagajärjeks on.

Märkus: 1. Nimekirjade koostuseadmisel tulewad sinna tööd nende tähtsuse järjekorras üleswõtta.

Märkus: 2. Klaafide ettepanemine võib ainult siis remont summade arwel sündida, kui nad looduslikel teel purunenud on mis komisjoni aktiga kinnitatud. Hooletuse ehk ulatuse tagajärjel lõhutud klaafid tulewad süüdlaste kulul ettepanna.

Märkus: 3. Alaloolise tähtsusega ehituste kui ka ruumide kunstilise wäärtusega osade ja ilustuste restawreerimine võib sündida ainult Ehituseaduses (S. R. XII r.) ettenähtud korras.

§ 10.

Ülemal toodud korras koostuseatud remonttööde nimestikud saadetakse wäeosa ehk asutuse ülema poolt ühes eelsumma nõudmisega Ehituse ja Korterite osakonna ülemale läbiwaatamiseks, kinnitamiseks ja raha asigneerimiseks.

§ 11.

Muudatusi remonttööde nimestikus võib ainult Ehituse ja Porteri osakonna ülema loaga ettevõtta. Niijuustes ettepanekutes peab juurde tulevate tööde tarvidus ühikasjaliselt põhjendub ning finnitub nimestiku järele tegemata jäävad tööd ära näidatud olema.

§ 12.

Erakorraliste tööde tekkimisel, mis on väljakutsutud tormi, uputuse, tule ehk mõne muu loodusjõu tagajärjel või ettenägemata asjaoludega ning edasilükkamata laadi on, tuleb wäeosa ehk asutuse ülemaal kontrolli esitaja juurdsolekul komisjon määrata, kes tööde tarviduse ning rohuse ja nende teostamiseks tarvisminema krediidi suuruse kindlaks teeb. Wäitsemate parandustööde korral tulewad tööd ära teha jookswa remondi summade arwel. Suuremate tööde korral, kui nende teostamiseks määratud remondi summadest ei jätku, ait edasi saata W. W Ehituse ja Porteri osakonda krediidi muretsemiseks ja tööde teostamiseks üldises korras.

§ 13.

Töid teostawad wäeosad ja asutused majanduslikel teel — arakasutades nende juures võimaluse korral ka töökompainii sõdurisi. Kui wäeosadel oma tööjõudu ei jätku ehk see puudub, võib korraldada töid eratöölisestega maksimate seaduste ja määrustega kokkufõlas. Tööde teostamisel tuleb filmaspidada, et ilmsiks tulnud wead kohe peale nende tekkimist saaksid kõrvaldud, et wiivituse läbi rikked ei suureneks. Sellest wäljammnes tuleb hooneid remonteerida fõgu [aasta läbi. Tööd, mis on võimalik teha ainult pärast kasarmute wabanemist, tuleb ettevõtta suwel laagri ajal ja lõpetada 1. oktoobriks.

M ä r k u s : Suhtumisel kui wäeosas ehk asutuses tarwiliste fõgemustega isikut ei leidu, võib tööde juhatamiseks tarbetorral asjatundjat tehnilist personaali palgata, kus juures selle tasu aga üle 5% fõgu remontsummast tõusta ei wõi.

Kuigi kõi remont 1. oktoobriks lõpetud peab olema, tuleb summadest osa (kuni 10%) järele jätta, väiksemate parandustööde tegemiseks kuni aasta lõpuni. Kui remondi summades ülejääk ettenäha on, tuleb see aegsasti Eesti panga osakonda vastava krediidi uuendamise arvele fissekanda, et võimalik oleks seda teisel ära kasutada.

III. Hoonete puhtushoid.

§ 15.

Kõikide Sõjaministeeriumi hoonete, hoovide kui ka hoonete juurde kuuluvate tänavate, kõnniteede ja platside puhastamine prügist, sõnnikust ning talvel lumest, selle kokku koristamine ja äravedamine määratud kohtadele sünnib hoonetes asuva väeosa ehk asutuse korraldusel ning tema enese tööjõu ja hobustega. Kui hoonete tarvitajal asutusel hõbused puuduvad, võib kogutud prügi j. n. e. äraveoks palgatud hobusemehi tarvitada. Väeosade ja asutuste kohus on ka nende tarvitada olevate hoonete katuste suurest lumest ning jäätisest puhastamine kui see katustele hädaohtlik ehk teistel põhjustel tarviline on. Wiimaseid töid tuleb tingimata puust abinõudega ning ettevaatusega toimetada et sealjuures katused ega muud hoone osad rikutud ehk wigastatud ei saaks.

Märkus: Katuste puhastamist tuleb palgatud tööjõug teostada. Raha tööjõu palkamiseks väljanduda Ehituse ja Korteri osakonnast.

§ 16.

Wäljaläigu kohtade mustusaukude, kanalifatšiooni, filtrite ning jolgiweeaukude mustuse äravedamine kui ka korstnate puhkimine sünnib Ehituse ja Korteri osakonna korraldusel nende tööde teoliste poolt. Tarvilised väljandõed sõlmitud lepingute tingimistest saadab Ehituse ja Korteri osakond väeosade ja asutustele teadmiseks.

Märkus: Wäljaspool Tallinnat asuwates karnisoonides võib nende tööde korraldamine otstarbe korral väeosade ehk asutuste hoolde antud saada.

§ 17.

Mustuse väljaveo ja korjainapühkimise tööde teoliste poolt digel ajal ja korralikult tööde täitmise kontroleerimine lasub hoonetes asuwate wäeosade ja asutuste peal. Nende tööde peale sõlmitud lepingutes ettenähtud tööde täitmisel annawad wäeosad ja asutused teolistele wastawad kwiitungid misjugused maksmise aluses jääwad.

§ 18.

Terwishoidline järelwalwe digel ajal ja korrapärase prügi ja mustuse ärakoristamise ehk häwitamise üle, niisama ka järelwaatus wäljakäigu kohtade, prügi ja mustuse aukude nõuetawas puhtuses hoidmise üle ning tarwilistel korradel nende desinfectseerimise eest hoolitsemine lasub wäeosa wanema arsti peal.

§ 19.

Eraldi hoolikalt tuleb wäeosadel ja asutustel walwata wee-klosetide korrapärase tarwitamise järele. Kalkside, pühkmete, prügi ja koguni paksu paberigi kloseti pottidesse heitmise tagajärjeks on kanalifatsiooni torude ummistamine, mille kõrwaldamine suurt waewa ja kulu nõuab. Sellepärast tuleb klosettidega ümberkäimine kõikidele äraseletada ja wigastuste tekitamise eest hoiatada, kloseti ruumidesse wastawaid instrukttsioone ülespannes.

M ä r k u s : Klosettide korrahoidmine kui ka ummistanud kanalifatsiooni torude puhastamine sünnib ruume tarwitawa wäeosa ehk asutuse korraldusel jookswa remondi summade arwel. Hooletu ümberkäimise tagajärjel tekkinud rikked kõrwaldakse süüdlaste kulus.

§ 20.

Rasarmute kui ka teiste elu ja kantselei ruumide pörandad tulewad vähemalt kord nädalas puhtaks pesta. Pesemisi toimetada sellekohaste juhtnõuude (S. W. W. ül. käsk. nr. 6 — 1923 a. ja Sifemäärustit) järele.

§ 21.

On keelatud eluruumides, köökides, ehk teistes kindlate pörandatega ruumides puid lõhkuda ehk kuivatamise otstarbel neid seal pidada. Samuti on keelatud eluruumides pesupesemine ja igasuguste märgade asjade kuivatamine, mis ruumides möödapääsematalt niiskust ja halba õhku tekitab.

§ 22.

Hoonete pööningutel peab alati tarviline puhtus ja pööningute uksed lükkus hoitud saama, et suitsetamise ehk teistsuguse hooletu tulega ümberkäämise tagajärjel tuleõnnetusi ei juhtuks.

Sademete katuse alla langemise ja selle tagajärjel lagede läbijooksmise ning mädanemise ärahoidmiseks tulewad pööningute aknad igalord vihma ja lume sadude ajal sulguda.

IV. Hoonete kütte ja valgustus.

§ 23.

Wäeosjade ja asutuste kohustuste hulka käib ka nende tarvitada olevate ruumide kütmine ja valgustamine kus juures kütet ja valgustust Wabariigi Walitsuse poolt 28. XII. 23 a. maksmapandud normide kohaselt (R. T. 8 weebr. 1924 a. nr. 24) antakse.

§ 24.

Ruumide kütmist tuleb wastawate juhtnööride (S. W. W. III. käsk nr. 7, 1923 a. ja Sisemäärustik j. n. e.) nõuete wastawalt toimetada. Enne kütte perioodi algust tulewad kõik talwe raamid akendele ettepanna ning korrapäraselt takkudega kinni triiwida ehk kinni kittida. Samuti tulewad ka pörandaaluste õhukanaalide augud sooklites kaantega talweks kinni panna ning kuni maapinna sulamiseni kinni jätta.

§ 25.

Ruumide valgustamiseks lohtades, kus elektri wool kas omawalitsuse ehk teistest jõujaamadest saadawal, wiiakse õhituse

ja Porteri osakonna poolt woolu juhed kaitsewäe hoonete juurde ning seatakse armatuurid hoonetesse üles.

§ 26.

Järewalwet elektri siiseseade korralikkuse üle ja wastutust armatuuri rikkumise kui ka korratuma armatuuri tõttu tekkivate õnnetuste eest kannab ruumides asuw wäeosa ehk asutus. Kuna armatuuri rikkumine väga hädasohtlik on ning tulioõnnetusi wälja wõib kutsuda, tuleb wäeosade ja asutuste ülematel armatuuriga ettemaatliku ümberkäimise ning rikkumiste wastu abinõude tarwitusele wõtmise peal eriti hoolsat tähelepanu pidada. Woolu juhed peawad kogu ulatuses wabad ning kõikide kõrwaliste asjadega kokkupuutumise eest hoitud olema. Elektri woolu katkestajate, traatide ja muude armatuuri osade külge pesu, riiete ja muude asjade riputamine on keelatud.

§ 27.

Rohtades, kus kaitsewäel enese elektri jõujaamad olemas, seisab nende korrapärase eksploatatsiooni lähem järewalwe wäeosade ja asutuste peal. Niisuguste jaamade warustamine kõigi tarwiliste ainetega sünnib 28 dek. 1923 a. Wabariigi Walitsuse poolt kinnitud kütte ja walgustus seadluse § 12 põhjal, kus juures aluseks wõetakse energia määr., mis jaam poole aasta jooksul andma peab.

§ 28.

Jõujaamade siiseseadete kui ka hoonete armatuuri korras-hoidmine sünnib wäeosa ehk asutuse korraldusel, kelle hoole all hooned on ning teostakse käesolewates juhtnõuroides jooksma remondi tööde tegemise peale ettenähtud korra järele ning ruumide walgustuselks määratud krediidide arwel. Parandustööd wõiwad ainult asjatundjate poolt tehtud saada.

Märkus: Et lufusepa tööde ja elektro montashi peale „Töönormide määrustikus“ norme ettenähtud ei ole, tuleb tööhindu mitmelt töötusest ehk ärist järele kuulata ja neist riigile soodsam walida. Suuremate tööde juures tuleb Ohituse ja korteri osakonnast eriteadlane kohle kutsuda.

§ 29.

Kui mõnesugustel põhjustel ruumid, mis kütte ja valgustusseadluse (R. T. 8 weebr. 1924 a. nr. 24) § 2 ettenähtud aktidesse ülesõdetud ajutiselt tarvitamata jäävad ning seega kütet ja valgustust ei nõua, tuleb wäeosal ehk asutusel wastawad aktid nende peale kottuseada ning aruande korras ühes algaktidega esitada.

V. Wäeosade ja asutuste tegewuse ülewaatus.

§ 30.

Üldine hoonete seisukorra järelewalwamine kui ka remonttööde tehniline ülewaatus on Ohituse ja Porteri osakonna ülema ülesanne, kes seda isiklikult ehk temale alluwate ohwitseride ja ametnikude kaudu teostab. Kõikidest ülewaatusel märgatud puudustest annab tema teada wäeosa ülemale, eritähelpanu juhtides unustusse jäänud paranduste ning korratumatault tehtud tööde peale.

§ 31.

Remontsummade arwestamise alal peetakse wäeosades ja asutustes wäeosa ülema poolt selleks wäljaantud pitseeritud raamat juurelisatud wormi järele. Raamatusse kantakse sisse kõik remontsummade sissetulekud ja wäljaminekud, wiimaste kohta üksikasjaliselt äratähendades, misuguse töö peale ja kui juur kulu on olnud. See raamat peetakse isikute poolt, kellele remondi teostamine on usalbatud ning kirjutakse alla peale nende ka wäeosa majanduse ülema poolt. Raamatut wõivad rewideerida iga lajal kõik riwi ülemad, tehniline järelewalwe kui ka riigikontrolli esitajad.

Märkus: Lõendawad dokumendid (arwed, töötabelid, kwiitungid jne.) remontsummade kulude üle, saadetakse üldises korras Raha-arwe osakonda. Kui eelsumma katmiseks dokumendid enne remonttööde üldist ülewaatust (Juhtnõuride § 32) wäeosast ära on saadatud, tuleb akti äratirealbi järele saata. Teistsugust aruannet jookswa remonttööde kohta ei nõuta.

§ 32.

Tehtud remonttööde kui ka üldise hoonete seisukorra üle-
 waatusels (puhtuse, kütte ja valgustuse asjus) määratakse Wa-
 rustuse walitjuse ülema ettepanekul Sõjainistri poolt iga aasta
 oktoobri kuul ühe wanema ohwitseri eesistumisel erikomisjonid.
 Eriteadlasena wõtab komisjonist osa Ehituse ja Korteri osakonna
 esitaja. Komisjoni tegewuse juure kutsutakse Riigikontrolli esitaja
 ning tööde ettepanejana wäeosa esitaja. Remonttööde järelwaa-
 tust toimetab komisjon kinnitud tööde nimestikude järele S. S. R.
 XVIII r. § 175 ja Sõjainistri päewakäsk nr. 185, 1923 a.
 nõuetele wastawalt. Tööde kui ka üldise hoonete ülewaatuse
 tagajärgede kohta seatakse komisjoni poolt akt kokku. Peale selle
 teeb komisjon oma märkused remondi raamatusse, kus wäeosa
 ehk asutuse tähelepanu juhhib kõikide järelwaatusel leitud puuduste
 peale, mis eraldi kiiret kõrvaldamist nõuawad.

Graforraliste ja wäikeste remonttööde ülewaatus wõib sün-
 dida ka Ehituse ja Korteri osakonna ülema poolt määratud komis-
 joni läbi.

§ 33.

Gelmises paragr. ettenähtud komisjonide poolt kõikide sõja-
 wäe hoonete peale kokkuseatud aktide põhjal seab Ehituse ja Kor-
 teri osakonna ülem üldise ülewaate hoonete ja ehituste seisukorra
 ja tehtud remonttööde kohta koku, ning esitab seda Warustuse
 Walitjuse ülemale Sõjainistrile ettelandmisels.

E. Rotberg,

Kolonel

Sw. Warustuswalitjuse ülem.

B. Siisak

Inžener,

Sw. Ehit. ja Kort. osak. ülem.

(Wäeosa nimetus.)

Suonete remondi raamat.

D e b e t.

Särljefor. nr.	Kuupäem	Kellelt, misjuguje dokumendi põhjal ja mis otstarbeks saadud.	Summa		Märkused.
			Mark.	ß.	
1.	4/1	Saadud Km. Raha ja Urva osakonnast maksuäsu nr. 78 — 3/1. 1924 a. järele lasarmure remontiks	25.000	—	
		Kokku	25.000	—	
		Majanduse	ülem:		(allkiri)
					Majaajaja:
		Saldo 1. weebr.	5.744	—	

K r e d i t

Särjetoj. nr.	Kuupäev	Lööd lütkerem. nr. järel.	Kellele ja mis eest makstud.	Summa		Lööde järelwaatuse märkused.
				Mark.	ß.	
1.	5/l.	1.	Pottsep Kross'ile 2 ahju ümberehitamise eest . . .	9,946	—	1 ahju üks on pahasti lünnitud.
2.	10/l.	2 ja 7	M/S. Siilwa'le 10 puuda lubja eest	400	—	1. div. kontro- (õõri (alktri.)
3.	18/l.	4 ja 21.	Semale — laudade eest: 2"×9" — 15 tk. Mk. 3750. 1 ¹ / ₂ "×9" — 30 tk. " 4140. 1"×5" — 12 tk. " 780	8.670	—	
4.	27/l.	2 ja 9	Kaubamaja „Natarow'ile“ pintslite eest	240	—	
			Jaanuaris kofku	19.256	—	
			Saldo 1. weebr.	5.744	—	
			K o f k u	25.000	—	

Jooksiwa remonttööde nimestik

1924 a. peale.

Sätekorra nr.	Tööde nimetus.	Arw eht mööst.	Üljuse hind		Summa		Määrused ja seletused tööde teostamise wiisi kui ka nimestiku kin- nitamise kohta
			Mk.	P.	Mk.	P.	
	I. järjekorra tööd. 2-se kompani kasarm.						
1.	Ümargusi raudahjuši Ø 1,5arj. poollest faadit ümberladuda ff.	2	4973	—	9946	—	
2.	Pärast ahjude ümbertegemist sefnad ja lagi 2 korda ülelub- jata r. f.	30,3	10	—	303	80	Maaldri tööd ja awad wäe- osa oma töö- jõuga läbi- wiidud.
3.	Kuulipildurite hobuste tall. Tormist lõhutatud papp katust uue papiga katta r. f.	8,4	256	—	2150	20	
	II. järjekorra tööd. Kügemendi staap.						
4.	Lagunenud põrandat parandada ja wärwida r. f.	2,25	997	—	2198	28	
			K o f f u . .		14597	45	

Wäeosa ülem :

Majanduse ülem :

Mõjajaaja :

Kinnitan tööde nimestiku 14597 marga suuruses P. 4-das ülesmõdetud wär-
wimine siis ettemõtta kui selleks raha üle jääb.

In s e n e r
Sw. Ehit. ja Korti. osaj. ülem.

Sw. Warustuswalitsuse Ülema

Räsu kiri

Nr. 10.

Tallinnas, 19. märtsil 1924 a.

§ 1.

Sõjawäe warustuse ülema käsu 1920 a. Nr. 16 osaliseks ja minu käsu 1922 a. Nr. 1 täieliseks muutmiseks teen wäeosade ja asutuste ülematele kohustuseks anda Sõjariistade osakonna ülemale täpipealsed ja täielikud aruanded kõikide sõjariistade, nende abinõude, osade, lastemoona, tööriistade, määrde ja puhastusainete peale iga aasta 1. jaanuari ja 1. juuli seisul üle. Aruanded tulewad osakonda äraanda mitte hiljem kui 15. jaanuariks ja 15. juuliks salajasel korral. Aruannete kokkuseadmise peale, mis senini mitte küllalt täpipealselt tehti, tuleb rohkem tähelepanu panna, et ärahoida kirjawahetust wäeosade ja keskasutuste wahel.

Ühes sellega keelan ära igasuguse sõjariistade ja nende warustuse üleandmise wäeosade ja asutuste eneste wahel, nõnda-
jamuti ka wastuwõtmise Politsei ja Omawalitsuse asutustelt ilma Sõjariistade osakonna nõusolekuta.

L i s a: Wormid NrNr. 1 ja 2.

§ 2.

Sw. Warustuswalitsuse Ohitus- ja Porteri osakonna esitajate Dimiisi ülemate käiutamiseks äraatsumise tõttu, käsin Sw. Warustuse ülema käskudega 1920 a. Nr. 6. p. 3 ja 1920 a. Nr. 17 (juhnmõbrid p. 7) ettenähtud ruumide kontrollraamatute pidamist wäeosades ja asutustes ära jätta 1-st aprillist s. a. armates.

§ 3.

Sw. Warustuse ülema käsus 1920 a. Nr. 22 (juhtnõõrid p. 5) ettenähtud aruanne hobuste juuretuleku ja äramineku üle saata Sw. Warustuswalitsuse Loomaterwishoiu ja hobustega warustamise osakonnale iga möödaläinud kuu eest — 1. jaanuariks ja 1. juuliks. Aruanne ärasaata 15. päewa jooksul peale aruandmiseks määratud tähtaega.

§ 4.

Sw. Warustuse ülema käsus 1920 a. Nr. 12 juurelijatud juhtnõõrides p. 1 ettenähtud igasuguse warustuse (peale toiduainetete ja hobusemoona) eelnõudmised saata edespäi kahes eksemplaris, milledest esimene eksemplar wastawa Sw. Warustuswalitsuse osakonna märkustega wäeosasse tagasi teadmiseks ja teine warustust wäljaandwasse ladusse ehk asutusse täitmiseks saadetakse.

§ 5.

Minu käsus 1921 a. Nr. 12 awaldatud juhtnõõrid lugeda maksuwetatiks, sest nende asemele on intendantlise woori warustuse alal minu käsus 1923 a. Nr. 17 juhtnõõrid awaldatud, kuna jõuwanckrite, samuti telefoni ja telegrafi kaarikute ja wanckrite ning jalgrataste kohta käsitada järgmisi juhtnõõre:

1) Wäeosadel ja asutustel saata Sw. War. Wal. Tehnika osakonda aruanded iga möödaläinud kuu eest 1. aprilliks ja 1. oktoobriks: a) autode ja mootorrataste kohta — juurelijatud wormi Nr. 3 järele; b) telefoni-telegrafi kaarikute ja wanckrite ning ja jalgrataste üle — wormi Nr. Nr. 4 ja 5 järele.

Aruanded ärasaata 15 päewa jooksul peale aruandmiseks määratud tähtaega.

2) Iga üffiku auto ehk mootorratta peale pidada eraldi üht sõitude registreerimise raamatut Sw. Warustuse ülema käsus 1920 a. Nr. 19 (juhtnõõrid p. 4) ettenähtud wormi (Nr. 51) järele. Raamatu esimesel leheküljel äratähendada,

misfugune auto (õidu, veo, sanitaär) ehk mootorratas väeosas ehk asutuses tarvitusel on, raamatu number, väeosa ehk asutuse ülema, majandusülema ja asjaajaja allkirjad ning pitsat. Teisel leheküljel on kirjeldatud autode tarvitaja kohused. Järgmisel leheküljel kõik üksikud sõidud ja tarvitused ülesmärkida, äratähendades üksikute sõitude algust ja lõppu, seisuaega ja ärasõidetud werstade arvu, tühjalt ehk sõitjatega, wiimasel korral koorma lahtritesse sõitjate arv sissekanda. Veoautode tarvitamise korraldusel ülesmärkida peale eelpooltähendatud andmete ka koorma raskus ja werstade arv tühjalt ning koormaga. Nimetatud lehekülge täita autojuhil, mida - autotarvitajal oma allkirjaga kinnitada. Wiimase lehekülje peale sissekanda auto ehk mootorratta varustus, mis väeosa ehk asutuse ladust igapäew ehk üksiku sõidu peale wälja — antud, ja wäljaandjal seda oma allkirjaga tõendada.

Märkus: Eelpoolnimetatud punkti juures on arwesse wõetud, et autojuhile suuremaid varustuse tagawarasiid ei lubata. Sõitude registreerimise raamatud antakse wälja War. wal. Tehnika osakonna poolt ja jääwad wäeosasse sissekandawate andmete tõenduseks.

- 3) Wäeosa autode ja mootorrataste sõitude registreerimise raamat (Sw. War. ülema käsi 1920 a. Nr. 19 — juhtnõõrid p. 5 (worm Nr. 52) peetakse selleks, et autode ja mootorrataste tarwitust ja nende varustuse kontrollereerimist koha peal wõimaldada. Raamatusse igapäew sissekanda kõik üksikud sõidud wäeosas ehk asutuses üksikute sõidu abinõude sõitude registreerimise raamatuteft. Sissekandeid wäeosa ülemal ehk tema poolt selleks päewakäsjuga wolitatud isikul oma allkirjaga kinnitada.

Selles punktis nimetatud raamatud saawad Sw. War. Wal. Tehnika osakonna poolt muretsjetud, nummerdatud ja osakonna ülema ning asjaajaja allkirjadega kinnitatud ja wäeosadele ja asutustele wälja antud.

L i f a: Wormid Nr. Nr. 3 — 5.

§ 6.

„Kiigi Teatajas“ 1922 a. Nr. 139 väljakuulutatud seaduses „kaitsemäe ihukattega ja rakmetega varustamise kohta rahua ajal“ ei ole ettenähtud, millal jalanõud ja ihupeju wararaamatust väljakirjutatakse, kas sõduritele kandmiseks väljaandmise juures või pärast kandmise tähtaja lõppu.

Käsin edaspidi jalanõud ja ihupeju sõduritele väljaandmise juures wararaamatutest väljakirjutada; kunni sõdurite teenistusest wabastamisene seisab nimetatud warandus kompanii sõduritele väljaantud varustuse raamatus arwel (Sw. War. ülema käsk 1920 a. Nr. 12). Kui sõdurid enne 4 kuud teenistusest lahkuwad, siis neilt aramõetud saapad sisselanda wäeosa välja teeninud warustuse raamatusse (Sw. War. Wal. ülema käsk 1923 a. Nr. 16).

§ 7.

Minu käjufirja 1924 a. Nr. 7 maksmapanemisega lugeda maksuõuetaks minu käsk 1923 a. Nr. 4.

§ 8.

Edaspidi wäeosade ja asutuste nõudmistesse igasuguse warustuse peale koosseisudesse puutuwaid arwulisi andmeid inimeste, hobuste ja asjade kohta mitte mahutada, waid ainult aramärkida koosseisu Nr. ja selle kinnitamise aasta, samuti tegelikult alalolewa warustuse arwu lahter arwuliste andmetega täitmata jätta.

Kui warustuse väljaandmist korraldawad asutused koosseisude andmeid wajakwad, siis nendel, wastawa õienduse saamiseks, selle asutuse poole pöörata, kus koosseisud alalhoitakse, mitte aga nõudja wäeosa või asutuse poole. Sel kombel saadud õiendust warustuse nõudmise juure mitte lisada.

§ 9.

Igakuulisi teateid hobuseriistade seisju üle, mis mõned wäeosad Sw. Warustuswalitjuse Intendantuuri osakonnale saadawad, käsin edaspidi mitte saata

E. Rotberg,
Kolonel

Sw. Warustuswalitjuse Ülem.

Nimetused.	Getis I. I. 1924.	Pärijamineel I. I — I. VII.	Sisestulet I. I. — I. VII.	Getis I. VII 1924.	Märksused.
Suurtükid:					
Suurtükid, süsteem 3" Wene ühes lahmeti, luku ja sihitutega j. n. e.	4				
Suurtüki eelitud					
Ruulilaastid:					
Getitud Nr. Nr.					
Tagatud Nr. Nr.					
Mitmesugused abinõud ja optilised asjad.					
Rmadrandid süst. ja Nr. Nr.					
Eselluloid ringid jaotustega					
Korrektorid Nr. Nr.					
Blanschetid Nr. Nr.					
Ploterid Nr. Nr.					
Selundimõõtjad Nr. Nr.					
Räuurid Nr. Nr.					
Suurtüki suu katted.					
" luku					
" filtraua katted					
Banoraamad süst. ja Nr. Nr.					
Bussolid süst. ja Nr. Nr.					
Stereotorud süst. ja Nr. Nr.					
Raugusemõõtjad süst. ja Nr. Nr.					
Kompass bussolid Nr. Nr.					
Binollid süst. ja Nr. Nr. jne.					
Tagamara osad.					
a) Luku osad:					
b) sihingu osad:					
c) kompressori osad:					
d) töstemeh. osad:					
e) pöördemehhan. osad:					
f) lahmeti osad.					
Mõtted:					
Tõbriistad:					
Puhastus abinõud.					
1) Puhastus harjad					
2) Määrimise harjad jne.					
Mitmesugused asjad:					

Seri. Nr. Nr.	Nimetused.	Seri. I. 1924.	Wáájamine I. I.—I. VII.	Sisjetule I. I.—I. VII.	Seri. I. VII. 1924.	Mártused.
	P ü s s i d.					
1.	Wene wintpüssid, jal. kl. „С. В.“ ühes täáfidega	490	20 ¹⁾	50 ¹⁾		1) Saadud ja áraantud sõjariis-tade osal.
2.	Wene wintpüssid, ratsaw. ühes täáfidega.					
3.	Inglis wintpüssid, jalaw.					
4.	„ „ ratsaw.					
5.	Jaapani wintpüssid.					
6.	Ope wintpüssid, Wene jalaw.					
7.	Lábilõigatud mud. püssid Wene.					
	Kuulipildujad:					
1.	R/tp. Mafim, Wene kal. 7,62.					
2.	R/tp Mafim Ingl. kal. 7,69					
3.	„ „ „ Saksal kal. 7,65.					
4.	„ „ „ Saksal kal. 7,62.					
5.	R/tp. Lewis, kal. 7,69					
6.	„ „ „ „ 7,62.					
7.	R/tp. Madsen jne.					
	P o m m i p i l d u j a d:					
1.	6 c/m. pommipildujad jne.					
	M i t i n i p i l d u j a d:					
1.	75 m/m. Saksal jne.					
	G r a n a a d i p i l d u j a d:					
1.	Saksal mud. 16 a. jne.					
	P ü s t o l i d:					
1.	Browning kal. 9 m/m.					
2.	Mauser kal. 7,65. jne.					

Seri. Nr. Nr.	N i m e t u s.	Seis I. I. 1924. a.	Määramine I. I. - I. VII.	Eiseteu I. I. I. - I. VII.	Seis I. VII. 1924 a.	Märkused.
	Kalet püstolid.					
	Rülmad sõjariistad.					
1.	Möögad.					
2.	Piigid jne.					
	Sihtimise ja optilised abinõud.					
1.	Ortoskoopid, Wene.					
2.	„ „ Inglise.					
3.	Sihtimise puud. a) uus mudel. b) Wene mudel.					
4.	Binoklid 6 × 24.					
5.	„ 6 × 30. jne.					
	Wene wintpüssi taga- waraosad ja puhastus abin.					
	Inglise wint. p. tagawa- raosad, tarbeasjad ja puhastus abinõud.					
	Kuulip. Maximi taga- wara-osalad, tarbeasjad ja puhastus abinõud.					
	Kuulip. Lewisi taga- wara-osalad tarbeasjad ja puhastus abinõud. jne.					
	Puhastus ja määrde- ained.					
1.	Kaltsud.					
2.	Püssiõli, jne. Märklehed.					
	Sõjariistade paranda- mise töötoa inventaar.					
	treipingid,					
	fruustringid,					
	wildid,					
	lekaalid jne.					

Aruanne nr.

..... telefoni manfrite ja kaarivate

(Bäeosa eht ajutuse nimetus).

üle „.....“ 192 a. kuni „.....“ 192 a.

Nimetus. (Kas manter või kaaril).	Mantri eht kaaritu nr.	Millal ja kust saadud.	Praegune sekkumise.	Kas ja kus remonteeritud aruande aja jooksul.	Remondi kulude aruande aja jooksul. Wrt.

Aruanne nr.

jalgrataste üle

(Bäeosa eest asutuse nimetus).

" " 192 a. kuni " " 192 a.

Firma.	Raamit nr.	Sõidu nr. Luba nr.	Müüal ja kusi saadud.	Praagune sehtufoed.	Kas ja kus rez monteeritud arve ande aja loofjal.	Remonbi kulu arve ande aja loofjal Pikk.

Sw. Warustuse Walitsuse Ülema Räsu kiri

Nr. 11.

Tallinnas, 21. märtsil 1924 a.

Sõjanõukogu otsuse 23. weebruarist s. a. prot. nr. 290 põhjal käsen wäljaspool Tallinna linna piire kaitsemäe tarwidusest wabaks jääwaid maatükke 1924 aastal kasutamiseks wäljarentida, mitte alla järgmisi aasta rendi hindu:

1. Niamaa linnades ruutsüld mkr. 2 — pn.

Wäljaspool linnade piire:

2. Põllumaa ruutsüld mkr. 1 — pn.

3. Heinamaa " " 0,25 "

4. Karjamaa " " 0,10 "

Wäljarentimist toimetada wäeosadel (majanduslistel üksustel), kelle otskohese walitsuse alla maatükid kuuluwad ning rendiraha sissemaksta Riigi tulude arwele § 14 p. 1 all.

T. Rotberg,

Kolonel,

Sw. Warustuswalitsuse ülem.

Sw. Warustuswalitsuse Ülema

K ä s u k i r i

Nr. 12.

Tallinnas, 14. aprillil 1924 a.

§ 1.

Wabariigi Walitsuse poolt 28. detsembril 1923 a. (Riigi Teataja Nr. 24 — 1924 a.) wastuwõetud kaitsewäe kütte ja walgustussega warustamise seadluse § 2 ja 8-da põhjal awaldan käsitamiseks nimetatud seadluse juurde käiwad juhtnõõrid ja wormid.

Nende juhtnõõride järele tulewad aktid ja aruanded kokku seada 1-st jaanuarist 1924 a. alates, kuigi osa aruandeid aasta esimeste kuude eest endise korra järele ära antud on. Aruande lõpus tuleb ära tähendada millal, misjuguste äraasaadetud aruannete juurde ja nimelt misjugused lõendawad dokumendid on lisatud.

Sellega kaotab maksuise Sw. Warustuse ülema käsi Nr. 17 — 1920 a. ja muudetakse Sw. Warustuswalitsuse ülema käsus Nr. 2 — 1924 a. tehtud korraldus kütte ja walgustusainete aruannete andmise asjus.

S i s a: juhtnõõrid ja wormid Nr. Nr. 1, 2, 3 ja 4.

§ 2.

Tihti on wäeosade poolt Sõjaministri päewakäsu Nr. 612 — 1921 a. põhjal ruumide tarwitamise üle wäljaantawad kwiitungid nii puudulikult kokkuseatud, et nende järele üüritasu wäljaarwata ei saa.

Käsen kwiitungid nõnda kokkuseada, et nad üürinormide tabeli (Kiigi Teataja Nr. 108 — 1923 a) järele üürisumma wäljaarwamißt takistamata wõimaldaks.

Kwiitung peab fjaldamä eraldi ruumide liiki (eluruumid, talliruumid, laduruumid kiwißt, laduruumid puußt, kuurid kiwißt, kuurid puußt, töökojad), ainult üüritasu alla kuuluwat põranda pinna fuurust ruutmeetrites, ruumide tarwitamise aja wältust ning ladude ja kuuride kaugust raudteest (kuni 100 meetrini ehk rohkem kui 100 meetrit).

§ 3.

Siinamaani fännib kirjawahetus kaitsewäe alla wõetud eräiõitute ja omawalitõuse afutuste ruumide korrashoidmise alal War. Wal. õhituse ja Porteri Dõakonna kaudu.

Et tarwidust ei ole niifugust kirjawahetust kaskafutuse läbi faata, tuleb edaspidi wäeosadel ja afutustel (majanduslistel üõfustel) selles asjas pöörata omawalitõuse afutuste poole õtseteel.

T. Rotberg,
Kolonel

Sm. Warustuswalitõuse ülem.

Suhtnöörid

Wabariigi Walituse poolt 28.XII.23. vastu-
wõetud kaitsewäe kütte ja walgustuse seadluse
käsitamise kohta.

(Kiigi Teataja Nr. 24 — 1924 a.)

1.

Kütte ja walgustuse kindlaksmääramise akt (worm Nr. 1).

Acti wõetakse üles need ruumid, mis riigi poolt tasuta
kõetud ja walgustatud saawad.

Kui wäeosa päralt olematest ruumidest üks osa sõjawäe-
lastele ehk eraisikutele korteriks antud ehk wäljauuritud on, sün-
nib nende kütmine ja walgustamine järgmiselt:

1) Kui ruumid kütet ühise keskkütte ehk walgustuseks woolu
ühise woolumõõtja läbi saawad, wõetakse need kulud ka akti
üles. Ruumide tarwitaja tasub need aga riigile ära. Saadud
kütte summad kantakse riigi tulude arwele. Walgustuse raha
kanda riigi tulude arwele, kui walgustus saadud Sõjaminiisteeri-
umi päralt olewast jaamast (wäljaarwatud operatsiooni krediidi
arwel töötawate asutuste jaamad) ja Sõjaminiisteeriumi krediidi
uendamise arwele, kui wool saadud teiste miniisteeriumite, oma-
walituse asutuste ehk eraettewõtete jaamadest.

2) Kui ruumide kütmist ja walgustamist on wõimalik
eraldi teostada, siis sünnib see ruumide tarwitaja otskohesel
korraldusel ja kulul. Selarwetesse ega akti niisuguste ruumide
kütet ja walgustust üles ei wõeta.

Ohvitseridele, ametnikkudele ja üleajateenijatele sõduritele maksetakse alates 1. jaanuarist 1924 a. seaduslik walgustuse warustus rahas.

Kilowatt tunnid arwatakse wälja järgmiselt: norm. küünlab X tunnid X päewad X kuud X 1,2 (förwalkaldumine) : 1000.

Seadluse § 18 järele määratud 5 kuulisest walgustamise ajast langeb aasta 1-se poole peale 2 kuud ja teise poole peale 3 kuud.

Ruumid, millede kohta seadluses eraldi norme ei ole, köetakse ja walgustatakse järgmiselt:

a) Ambulantsid, kus Sõjainiistri käsukirja põhjal woodid on, kui haigemajad, wastasel korral — kui kasarmud;

b) Bataljoni, kompanii ja komandode kantseleid — kui kasarmud;

c) Kompaniide ja komandode wara- ja relwaidad köetakse kasarmute küttenormi pooles määras ja walgustatakse kui majanduslised ruumid;

d) Köökide jaoks kütet ei anta;

e) Lugemistoad — köetakse kui kasarmu ruumid, walgustatakse kui kasiino ruumid;

f) Söögitoad — kui kasarmu ruumid;

g) Wäeosa töötoad köetakse kui kasarmu ruumid ja walgustatakse seadluse § 18 ettenähtud korras.

h) Lenmuangaaride ja autogaraschide walgustus tuleb kindlats määrata seadluse § 12 ettenähtud korras.

Märkus: Seadluse § 12 ettenähtud asutustes sünnib kütte tarwitamine normide järele, mis seadluses ettenähtud korras finnitatakse, aruandmine aga üldises korras.

2.

Kütte ja walgustuse materjalide nõudmise ja wastuwõtmise kord.

Kütte ja walgustuse materjalide nõudmist ja wastuwõtmist toimetatakse üldises raamatute ja aruannets pidamise juhtnõu-ri-

des (Sw. Warustuse ülema käsk Nr. 12 — 1920 a.) p. p. 1, 2 ja 5-das ettenähtud korra järele.

3.

Kütte ja valgustusainete arvestamine sünnib Kortermeistri kütte ja valgustusainete raamatus (vorm Nr. 2).

Raamatut peab kortermeister ehk temale vastaw ametnik, kus koosseisu järele kortermeistrit ei ole.

Raamat jaotatakse kahte osasse; sissetulek ja väljaminek.

Sissetuleku jaoks jäetakse umbes $\frac{1}{4}$ ja väljamineku jaoks $\frac{3}{4}$ raamatut. Võib ka kaks raamatut pidada, üks sissetuleku ja teine väljamineku jaoks.

Väljaminek jaotatakse ühjuste (kompaniide ja komandode, keskkütete, elektriaamade j. n. e.) peale ära. Raamatu esimesel lehel peab olema ühjuste nimestik raamatu lehekülgede arvamärkimisega.

Märkus: Väeosadel, kelle korraldusel keskkütted ja Sõjaministeeriumi jõujaamad on, tuleb raamatu lõpus selleks tarvisminewate ainete läbikäigu kohta eraldi lehed sissetuleku ja väljamineku arvestamiseks jätta.

Sissetulekud ja väljaminekud kantakse raamatusse töendawate dokumentide põhjal (nõudmiste kaaskirjad, ostu arwed, küttingute äcakirjad, aktid jne.). Dokumentidele tehakse märkus ainete raamatusse sissekandmise üle (raam. Nr., sissekandmise järjekorra Nr. ja kuupäew).

Kuu lõpul arwatakse sissetulek ja väljaminek kokku, kirjutatakse logu kuu väljaminek kuu sissetulekule alla, arwatakse ülejääk välja ja kantakse ülejääk järgmise kuu lehekülje sissetulekusse. Kuu lõpusummad kinnitatakse Majanduse Ülema ja Kortermeistri allkirjadega. Niisama talitatakse ka iga poole aasta sissetuleku ja väljaminekuga. Sissekanded rewideeritakse aruande andmise ajal, kaks korda aastas, väeosja komisjoni poolt üldisel alusel.

Wäeosa poole aasta aruanded kütte ja valgustuse kulude üle (vormid Nr. Nr. 3 ja 4).

1) Aruanded seatakse kokku eraldi kütte ja valgustuse peale kats tõrda aastast ajajärgude eest 1-st jaanuarist kuni 1-se juunini ja 1-st juulist kuni 1-se jaanuarini, kirjutatakse alla aruande lehe lõpul wäeosa ülema, majandusülema ja asjaajaja poolt ja saadetakse ühe kuu jooksul peale aruande ajajärgu lõppu Riigikontrolli Sõjamae Osakonna rewisjoni jaoskonda. Majanduse ülema ehk asjaajaja allkirjaga õigeks tunnustatud aruandelehtede äratirjad ilma tõendawate dokumentide äratirjadeta saadetakse Ohutuse ja Porteri osakonda.

2) Aruande lehe esimesel küljel kantakse fissetulekuks raha järeljääki möödunud poole aasta aruande lehe järele ja kestajustuste poolt asfigneeritud rahajummad.

Sissetulekust arwatakse aruande lehe 2-sel küljel näidatud raha väljaminek maha. Wahe näitab järeljääki, mis järgmise poole aasta aruande lehe 1-sel leheküljel fissetuleku ehk eelarwe aasta lõpul krediidi uuendamise arwele maksetakse.

3) Aruande lehe teisel küljel kantakse sisse väljaminek, mis wäeosa oli õigustatud normide järele kulutama Sõjaministri käskkirjas awaldatud üfshindade järele ja need kulud, mis on tehtud sõjawäelaste ehk eraisikute arwel tasuta eest, mille tõenduseks juurelisatakse Eesti panga osakonna kwiitungid raha aramatsmise üle krediidi uuendamise arwele ehk kwiitungite äratirjad riigi kulude arwele maksetud summade üle.

Elektrilambi pirne kantakse väljaminekute küünalte arwus nagu jeda loogu valgustamiseks lubatud watttundide arw jagatult pirnide põlemise normi peale välja teeb. Näit., oli õigus tarwitada valgustamiseks (ühes välisvalgustusega) pooles aastast 2237 kilowatt tundi s. o. 2.237.000 wattundi, mis jagatult pirnide põlemise normidele — järgmises küünlate arwus pirne mahafustutada lubab:

1. jaanuariks 1924 a. tarwitusel olnud elektri lambid kokku 3000 norm. küünalt, põlemisnormiga 300 tundi, põle-

mad 1924 a. $3000 \times 300 = 900.000$ watttundi, järele jäänud $2.237.000 - 900.000 = 1.337.000$ watttundi lubavad maha kustutada uufi pirne normiga 900 tundi $1.337.000 : 900 = 1486$ n. küünalt. Nii siis võib maha kustutada koftu 4486 n. küünalt ehk 10 kml. — tk. 25; 16 kml. — tk. 31 25 kml. — tk. 100; 32 kml. — tk. 20; 50 kml. — tk. 8 ja 100 kml. — tk. 2.

Rogu väljaminekust arvatakse maha 3-dal leheküljel näidatud teftafutufelt natuuras faadud warustufe wäärtus. Wahe näitab wäeofo wäljaminekut rahas.

Rüttepuude raha normid arvatakse wälja wäeofo ftaabu afutoha järele.

4) Aruande kolmandal leheküljel kantakse fiffe:

a) Mööbumud pooleaasta jooksul teftafutufelt natuuras ülenormi faadud ainete wäärtus rahas: „ainete ülejäät eelmifft pooleftaastalt, mrf.“

b) Teftafutufelt natuuras faadud warustus Sõjaminiiftri käftufirjas awaldatud hindade põhjal.

Märkus: 1924 a. efimefe pooleaasta aruande lehe 3-da leheküljele tuleb fiffetanda koft 1-ffeks jaanuariks wäeofo ehk afutufe käes alalolem warustus rahas Sõjaminiiftri käftufirjas 20 märtsift 1924 a. Nr. 131 awaldatud üffjushindade põhjal. Warustus, mille kofta hindu käftufirjas awaldatud ei ole (petroleumi lambid, lambi tahid, lanternad, lambiflaafid jne.) tuleb ära hinnata wäeofo ülema korraldufel.

5) Ökonoomia, mis wäeofole ei kuulu tuleb fiffe kanda aruande lehe 3-dal leheküljel (feadlufe §§ 12 ja 26).

Wäeofoades, kus teftkütte ja wäliswalgustufe kulu üldifteft kütte ja walgustufe kuludeft eraldada ei faa, arvatakse wäeofole kuuluw ökonoomia wälja proporfionaalifelt.

Näit.: tegelik wäljaminek walgustufe peale ühes wäliswalgustufega on woolumööftja järele mrf. 600.000, ökonoomia walgustamifft mrf. 2000 ehk $0,33\%$; wäliswalgustuft wöis kulutada Sõjaminiiftri poolt finnitatud plaani järele 252 kilowatt tundi, mis küünalte ja tundide järele arwatult maksab

mrk. 6.200, viimaseft summaft 0,33% f. o. mrk. 20.46 pn. näitab wäeosale mitte kuuluvat ökonoomiat, feega on wäeosale kuuluw ökonoomia mrk. 1979 pn. 54 (2000,00—20,46).

6) Wäeosjadele alluwate Sõjaminefteeriumi elektriijaamade ökonoomia läheb riigi kassuks; woolu tarwitamine fealt fännib ökonoomia ehk ülekulu suhtes üldistel alustel, kus juures elektriwoolu hinnaks on kohaliku omawalitfufe afutuste elektriijaamade tariifid.

7) Aruandele lijatakse juurde:

a) Kõkkuwõte toidul oliud inimeste arwu üle toidu aruannetesfe üleswõdetud arwude põhjal (Warustuswalitfufe ülema käft Nr. 14 — 1923 a. lija).

b) Originaal akt kütte ja walgustufe kindlaksmääramife kohta.

c) Eesti panga ofakonda fiffemakstud raha kwittungid nende summade üle, mis krediidi uuendamife arwele on makstud ehk kwittungite äratirjad riigi tulude arwele kantud summade üle.

d) Warustufe nõudmiste kaaskirjad.

e) Kwittungid ehk nõudmised keftlafutusfe tagafi antud ehk teiste wäeosjadele üleantud warustufe peale.

f) Seaduslikus korras finnitatud aktid arahawitatud warustufe peale.

g) Muud tarwilikud lõendawad dokumendid.

h) Normide wäljaarwamisel wõetakse arwesse murdarwud aimult kuni fajandikkudeni, fajandikud ühes arwatud.

E. Kotberg,

Kolonel

Sw. Warustuswalitfufe Ülem.

P. S i f a f t,

Infener

Chitufe ja Kortereri Ofakonna ülem.

Eisa Sw. Warustuse Walitsuse ülema käsikirjale nr. 12, 1924 a.

Worm nr. 1.

A t t nr......

" " 192 a. jalamäe rügemendi ülema ettekirjutuse 192 a. nr. põhjal määratud komisjoni koosseisus : esimees liikmed :

..... kontrolli esitaja ja Sw. Warustuse Walitsuse esitaja juuresolekul tegi kindlaks allpoolnimetatud ruumides Riigi poolt antava kütte ja walgustuse tarwiduse armu poole aasta peale 1. jaanuarist kuni 2. juulini a

Mus : Seadlus kütte ja walgustamisega warustamise kohta kaitsewäes — Riigi Teataja nr. 24, 1924 a.

Särgeloma nr. nr.	Hoonete asupaik ja nr. nr. ja iga ruumi otstarwe (milleks kasutatakse).	Kõelawatete ahjude arv.	Ruude armu poolest aastags juld.	Ruumide pbr. ptima juures ruumint.	Lõõkohtade arm.			Normaal kuumaste arm.	Kilow. tundi poolest aastags.	Märkused :
					ühtsitud töös ajameid	Seats töötajet loos	Kolm töötajet loos.			
P ä r n u s.										
1.	Nikolai tän. nr. 17 kahefordne puumaja									
	I. kord. Side k-do									
	Eluruumid 4 tuba	4	8,00	106	—	—	—	53	34,34	Walgustatse kui lajuno.]
	Side k-do kantselei	1	2,00	25	—	—	—	16	10,37	
	Lõõtuba (Side k-do)	1	2,00	—	2	—	—	50	9,00	
	Lugemise tuba	1	2,00	37	—	—	—	37	23,98	
	Lõõgituba 2 ruumi	2	4,00	70	—	—	—	35	22,68	
	II. kord. Rügem. stp.									
	Ülemate kabinetid ja kantselei 4 tuba	4	6,88	—	12	6	4	692	49,82	
	Korrapidaja ohwiter ja kirjutaja 2. ruumis									
	Peamäht 1 ruum									
	Arestiruum									
			8,44	—	—	—	—	32	62,21	Walgustatse kui elu-ruum.
			2,00	20	—	—	—	16	31,10	
								16	10,37	

Värjeldura nr. nr.	Soonete afupaik ja nr. ja tga ruumi otstarbe (milliks kasutatakse).	Kõetavate abjude arm.	Puuide arm pooles aastas jülb.	Puumide pör. pinnala suurus ruut mt.	Sõbkohtade arm.			Normaal künnaite arm.	Pillow. tundi pooles aastas.	Märkused:
					üüfikuid töb-ajemeb	Kaas töbajet loos.	Koelm töbajet loos.			
2.	Õbwalgustus aresti ruumis ja klosetis.	—	—	—	—	—	—	20	38,88	
	Riia tän. nr. 125 ühefordne kivi kasarm „A“									
	1 kuulip. komp. ja 11 komp. eluruum 5 tuba	9	18,00	602	—	—	—	301	195,05	Rui eluruum
	Kompanii ja patal. kantseleid 2 tuba	2	4,00	55	—	—	—	32	20,74	
	6. patal. õpetuba, seal töötatakse ka õhtuti	1	2,00	108	—	—	—	424	366,34	
	Kelm., wara- ja toiduaidad 5 ruumi	2	2,00	147	—	—	—	73,5	47,63	
	Rööbl	—	—	56	—	—	—	28	18,14	
	Õbwalgustus trepi-kojas ja klosetis	—	—	—	—	—	—	20	38,88	
3.	Riia tän. nr. 145 kahelordne puumaja									
	1 lorb, rügemendi ambulants:									
	Saigete toad 5 ruumi wooditega	5	13,00	153	—	—	—	153	99,14	
	Korräpid. welskeri wastuwõtmise tuba	1	2,60	—	—	—	—	16	31,10	
	Apteek, 1 ruum	1	2,60	58	—	—	—	58	37,58	
4.	Posti tän. nr. 2									
5.	Karauli ruum jne. jne.	1	2,00	—	—	—	—	16	31,10	
Kokku			78,52						1178,46	

Komisjoni esimees

Liikmed:

Riigikontrolli esitaja:

Sw. Warustuse walitju je esitaja:

Siis E. W. Warustuse Walitsuse ülema
käsukirjale nr. 12 1914 a.

Worm nr. 2.

..... rügemendi

**Kortermeistri kütte ja walgus=
tusainete raamat.**

192..... a. peale.

Sävelõrja nr. nr.	Kuul ja päem.	Kuul saadud	Mlus.	Küttepuud	Kän- nud	Turmas for- tide järele	Põlem kivi	
		Kellele antud		S ü l d a		K i l o g		
1.	1.	Järelijääk 31. det- sembrist 192 a.	remid. akt nr.					
2.	12.	Ehituse- ja korteri- osakonnalt	nõudam nr.					
3.	23.	Ostetud P. Jakob- sonilt	akt nr.					

jalaväe rügemendi

Rütte kulude aruanne

poole aasta eest 1-st 1924 a. kuni 1. 192 a.

Wäeosa asukoht

Telarve § ja lütter.	R a h a a r u a n n e	M r k.
	Järelijääk 1-st 192 a.	—
§ 9 — b	Cesti panga osaf. teadaanne 20. I. 24 nr. 67	1.000.000
§ 9 — b	" " " " 15. II. 24 nr. 971	145.000
§ 9 — b	" " " " 5. V. 24 nr. 1785	30.000
§ 9 — b	Dhwitseridelt saadud lütteraha jäsensõudmise nimelisi 5. V. 24 nr. 58	1.440
	<hr/>	
	Eisjetulef kofu	1.176.440
	Wäljaminef Ihf. 2 järele . .	1.131.084
	<hr/>	
	Järelijääk 1-st juulis 1924 a.	45.356

Wäljamineel normide järele.	Lõendawad dokumendid	Mrf.
1. Ruumide kütteks 210 j. j. puid à mrf. 1600	Mtt 30 XII. 23. nr. 31.	336.000
2. Keskliitele 18 j. j. puid à mrf. 1600	„ 30 XII. 23. „ 32.	28.800
3. Söögi-keetmiseks 2000 in. 342,86 j. j. puid à mrf. 1600	Kokkumõte toidu aruande- lehe järele 5. VII. 24. nr.	548.576
4. Seiwaküpsetamiseks 2000 in 157,14 j. j. puid à mrf. 1600	— do —	251.424
5. Sauna kütteks 1940 in. 90,00 j. j. puid à mrf. 1600	— do —	144.000
6. Ohwitj., ametn. ja üleajateenijatele sõduritele küttepuid 360 j. j. à mrf. 1600	Sagamise lehed nr. nr.	576.000
7. Ohw., ametn. ja sõduritele söögi- keedu puude raha	— do —	441.000
8. Sõdurite saunasõstmise raha 60 in. à mrf. 40	Kokkumõte toidu aruande lehe järele 5. VII. 24. nr.	2.400
9. Juhuslik ainetes müüf	Sõjandufogu otsus (prot. 10. V. 24. a. nr.)	—
K o k k u . . .		2.328.200
Ih. 3 järele kassatutufelt		1.197.116
Wäljamineel rahaš . .		1.131.084

Märkus: 1. Kütteainete üfusshind on arwatud Sõjainistri käsu-
kirja nr. 131 — 1924 a. järele.

Rekvisitustelt naturas jaadud.	Lõendavad dokumendid.	Mrk.
1. Järelejäät 31. detsembrist 1923 a. liitepuid 40 j. fld. à mrk. 1600	Revid. akt nr.	64.000
2. Ohit. ja Korteriotsakonn kaudu Metsade Peavalituse puid 762 buš. fld. à mrk. 1.480	Nõudmine nr.	1.127.760
3. Puuladu mõõduwahe 3 j. fld. à mrk. 1600	Revid. akt nr.	4.800
4. Reskütte ökonomia	" " "	556
Kokku . . .		1.197.116

.....rügemenbi ülem :

Majanduse ülem :

Majaajaja :

Lisa: Sõjaväe Varustuse Valitsuse
ülema käsukirjale nr. 12 1914 a.

Worm nr. 4.

_____jalaväe rügemendi

Walgustuse kulude aruanne

poole aasta eest 1-st _____ 192 a. kuni 1-je _____ 192 a.

Wäeosa asukoht _____

Telarve § ja litter.	R a h a a r u a n n e.	Wrt.
	Järelejääb 1-ks _____ 192 a.	—
§ 9 — c	Cesti panga osal. teadaanne 20 II. 24. nr. 87.	70,000
§ 9 — c	Ohwitseridelt saadud walgustuseraha sissenõudm. nimelisi 5. V. 24. nr. 158.	600
	Sissetulek kokku	70,000
	Wäljaminek Ihl. 2 järele . . .	51,555
	Järelejääb 1-ks _____ 19 a.	19,045

Wäljamineel normide järele.	Lõendatavad dokumendid.	Mrf.
1. Ruumide valgustamine 2000 kilowatt tundi à mrk. 25	Mtt 30. XII. 23. nr. 31	50.000
2. Välisvalgustus 237 kilowatt t. à mrk. 25	" " " " " 32	5.925
3. Elektri lambid :		
Mittide järele _____ 2.237.000 m. t.	Mttid 30. XII.23. nr. 31 ja 32	
1. jaan. 1924 a. oli alal 103 el.	Remid. aft nr.	
lambit pirni 3000 n. inl.		
× 300 (tundi) . . . 900.000 m. t.		
1.337.000 m. t.		
: 900 (tundi) = 1486 n. inl.		
Ioffu 4486 norm. inl. =		
184 l. pirni à mrk. 75 = mrk. 13.800		
2 " " à mrk. 170 = <u>mrk. 340</u>		14.140
Koiku		70.065
Mf. 3 järele testasutuselt		18.510
Wäljamineel rahas		51.555

Märkused: 1 Valgustusnormide hinnad on arvatud Sõjaministri käsutaja nr. 121 — 1924 a. järele.

2 Originaal aft nr. 31 on 1924 aasta 1-se poole kütte kulude aruande juurde lisatud (25. VII. 24. nr. 5678).

Rekajutuselt natuuras saadud.	Lõendavad dokumendid.	Mrf.
1. Järlejäät 31. detsembrist 1923 a. 100 el. lambi pirni (2700 n. f.) à ml. 75 = mrf. 7500 3 el. lambi pirni (300 n. f.) à ml. 170= mrf. 510	Raamatute remideer. aft 10. I. 24. nr.	8.010
2. Ehituse ja korterisafonnalt 10 puuda petroleumi à mrf. 285	Mõudmine nr.	2.850
3. Ehituse ja korterisafonnalt elektri lambi pirne 100 tk. (2082 n. f.) à mrf. 75	Mõudmine nr.	7.500
4. Välisvalgustuse õkonomia	Remid. aft nr.	150
Kokku . .		18.510

Rügemendi ülem :

Maajanduse ülem :

Asjaajaja :

Tehnilised tingimised küttureurba kohta.

Turbamurejemiise juures on tarvis arvesse võtta selle kütteaine valmistusviisi, puru, tuhja ja niiskuse sisaldamust ja küttevõimet kalooriates. Nende omaduste alusel võib turvast küttevõime suhtes jagada järgmistesse sortidesse:

I sort.

- 1) Valmistusviis: peab olema masina pressurmas.
- 2) Puru ei tohi olla üle 5% (saatekohal laadimise juures)
- 3) tuhja " " " " 5%
- 4) niiskust " " " " 25%
- 5) mahukaal ei tohi olla alla 400 flgr.
(tub. mtr.)
- 6) küttevõime ei tohi olla alla 3400 kal.

II sort.

- 1) Valmistusviis: masina pressurmas.
- 2) Puru ei tohi olla üle 8% (saatekohal laadim. juures)
- 3) tuhja " " " " 6%
- 4) niiskust " " " " 30%
- 5) mahukaal ei tohi olla alla 350 flg. (tub. mtr.)
- 6) küttevõime " " " 3050 kal.

III sort.

- 1) Press- ehk labidaturmas.
- 2) puru ei tohi olla üle 12% (saatekohal laadim juures)
- 3) tuhja " " " " 8%
- 4) niiskust " " " " 33%

5) mahukaal ei tohi olla alla 300 kg. (lb. mtr.)

6) küttevõime " " " 2750 kal.

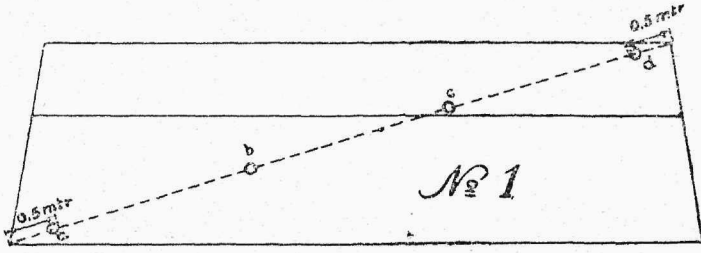
Turba tuha ja niiskuse protsent ja küttevõime kalooriates tehakse kindlaks Niigi laboratooriumis turba proovide abil, mis järgmiselt võetakse:

a) aunadest (kuhi, staabel).

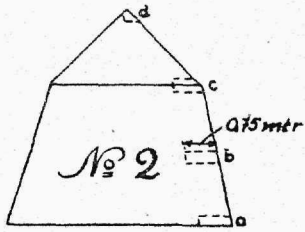
Proov võetakse mitte vähema kui 10% aunade arvust. Auna alumisest nurgast kuni katuse harja nurgani tõmmatakse põiki auna mõeldum firgjoon ja selle joone kohast võetakse mitte vähem kui 4 turba proovi brifetti välja. —

Märkus: proovi brifettide arv ripub ära auna pikkusest ja ei tohi mitte vähem kui üks brifett iga 2 jooksma meetri peale olla.

Mõeldava joone kumbagist otjast võetakse, nagu joonestuses Nr. 1 näidatud, punktid a ja b 0,5 meetri kaugusest auna nurkadest ja nende kahe punkti osa jagatakse lihejuurusteks osadeks.

Proovi brifetid võetakse välja mitte vähem kui 0,75 meetri sügavusest (joonestus Nr. 2), kus juures brifetid peavad võetama mitme ilmakaare poole pööratud aunade külgedest.

b) Bagunites, kuurides ja küünides võetakse vähemalt üks proovi-brifett iga turba 10-ne kubimeetriliseft kogust, võimalikult kogu keskkohast.

Iga proovibriketi keskkohalt saetakse välja põigiti kolm ühesuurust umbes 25 mm. paksust tükki, misjagused kolme õhukindlasse anumasse mahutatakse.

Peale kõigi proovide võtmist pitseeritakse anumad komisjoni liikmete pitšatitega kinni ja iga anuma külge kinnitatakse sedel, millele ära tähendatakse järelvaatuse akti Nr. ja aeg. Sedel peab kõigi komisjoni liikmete poolt allakirjutatud olema.

Üks proov saadetakse riigi laboratooriumi analüüsimiseks, teine jääb kauba ostja asutuse ladusse ja kolmas antakse kauba müüjale.

Turba puru % tehakse kindlaks järgmiselt:

Saatelkohal laadimise juures kaalutakse saadetisest selleks vähemalt 2% eraldi ära; selleks lastakse turvas üle 45° all ülesfeatud 25×25 mm. aukudega traatsõela, labidaga sõela peale pildudes (sõelatraadi jämedus mitte üle 1 mm.); sõela suurus 1°×0,5°; läbitukitud puru kaalutakse ära. Võrreldes purukaalu prooviks võetud turba hulga kaaluga, millest puru saadud, saame puru protsendi. See puru % arvatakse terve sellekordse saadetise kohta.

Turvas võetakse vastu kaaluga.

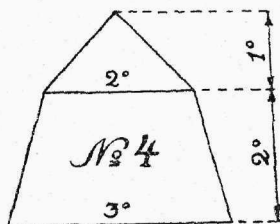
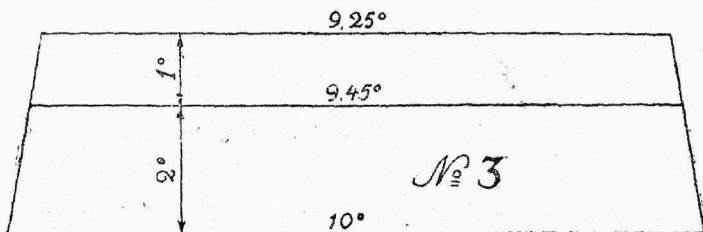
II. Juhtnõuad turba alalhoidmiseks.

Et muretsetud turba küttewäärtus tehnikistele tingimistele vastawalt tarwilisel kõrgusel piisaks, tuleb selle kütteaine alalhoidmise wiisi peale rõhku panna.

Turvas peab alalhoitama küttides, katusealustes ehk aunades. Aunade seinad ja katus, niisama ka katusealustesse mahutamisel välisküljed, peavad telliskivi seinamoodi üleslaotud saama, kuna keskele võib turvas pillutud ehk kallatud saada. Turba ülesladumine aunadesse peab järkjärgult sündima iga auna osa peab harjani walmistatud saama, niisama tarvitamise juures, peab iga hakatud auna osa kuni põhjani ärakoristatud saama, et poolitud aunad sademete all ei kannataks.

Umade harjad peavad õlgedega ehk põhuga kaetud saama.
 Umad tehakse võimalikult suuremad.

Harilik auna schabloon on järgmine:

L. Rotberg,
 Kolonel
 Sw Warustuswalitjuse Ülem.

Sw. Warustuswalitsuse Ülema käskiri.

nr. 13.

Tallinn, 25. aprillil 1924 a.

Käsin wäeosades toiduainete, hobusemoona ja uende ainete ümbrikute mahakustutamise korra kohta tarwitusele wõtta järgmised juhtnõbrid:

1) Wäeosade poolt ostu teel muretsjetud ainete ja intendantuuri ladudest wäeosade esitajate poolt wastuwõetud ainete puudujääkide ja rikkimineku eest, mis wäeosades ilmsiks tulewad, on wastutatavad wäeosad, wäljaarwatud p. 2 tähendatud juhtumistel. Puudujäägid ja rikkimineku tuleb katta wäeosaja ülema korraldusel süüblaste arwel, ehk kui wiimaseid kindlaks teha wõimata ehk puudujäägid ja rikkimineku on tingitud loomulikkudest põhjustest, milles kedagi süüdistada ei saa, wäeosaja ökonoomia summadest. Igasugused aktid eelpool tähendatud ainete peale jääwad edaspidi minu poolt finnitamata.

2) Puudujääkide ja rikkimineku läbi tekkinud kahjude eest ei ole wäeosaja wastutaw järgmistel juhtumistel: a) kui ainete puudujäägid ja rikkimineku on tingitud erakorralistest õnnetustest juhtumistest, nagu tulekahju, weeputus, raudteeõnnetus ja n. e. b) kui wäeosaja poolt on intendantuurist wastu wõetud konserweeritud ained kinnistes kastides ehk karpides, mille rikkimineku alles tarwitamise juures ilmsiks tuleb, kuid mitte hiljem kahte kuud peale nende wastuwõtmist intendantuurist.

3) Selmisel punktis tähendatud ainete peale tuleb wäeosaja akt kogu seada ja mulle ühes eksemplaris ühes teiste tõenda-

wate materjaalidega intendantuuri osakonna läbi kinnitamiseks esitada. Kõlbmataks muutunud ained tuleb kohe peal komisjoni juuresolekul ära hävitada, väljaarvatud, need, mis mõneks muuks otstarbeks võimalik on ära kasutada, nagu näituseks konserveeritud seapekk; viimased ained tuleb intendantuuri ladusse tagasi anda.

4) Puudujääkide kindlaks tegemiseks ja rikkiläänud ainete ülewaa- tamiseks ja wastawate aktide kokkuseadmiseks määrab wäeosa ülem vähemalt kaheliikmelise komisjoni; kui komisjon on määratud rikki- läinud ja tarwitamiseks kõlbmataks tunnistatud ainete ülewaata- miseks, peab komisjonist weel wäeosa arst osawõtma. Kõigist komisjonidest osawõtma palutakse sõjawäe kontrolli esitaja, kel- lele kats päewa enne komisjoni kokkuastumist wastaw teदानne saadetakse (Ajutine määrus kontrolli teostamiseks Sõjaministee- riumis ja temale alluwates asutustes ja wäeosades — „R. L.“ 1920 a. nr. 151/152).

5) Akt peab järgmisi andmeid sisaldama: akti kokkusead- mise aeg ja alus, komisjoni koosseis, mis otstarbeks komis- jon on kokkukutsutud, kust, millal ja misjulguse nõudmise järele ja kui suurel määral aineid on saadud ja komisjoni motiweeritud otsus. Kui kontrolli esitaja komisjonist osawõtma ei ilmunud, peab akti peal märkus olema millal ja misjulguse wahetirja wõi telegrammiga oli wiimasele komisjoni kokkukutsumisest teatatud. Kui tarwitamiseks kõlbmatad ained on intendantuuri ladusse äraantud, peab aktile ladu kwiitung juure lisatud olema. Akt tuleb kinnitamiseks esitada mitte hiljem ühte kuud peale tema kokkuseadmisest.

Kõikide eelmises ja käesolewas punktides tähendatud tingi- miste mittetäitmisel jääb akt kinnitamata ja selle läbi tekkunud kahju tuleb süüblastelt iseseiswuda.

6) Kõikide mille peale aktid on kokkuseatud, jääwad wäeosa arwele kuni akti kinnitamiseni.

7) Tarwitamiseks kõlbmataks muutunud kotid tuleb inten- dantuuri toitlus ladusse ära anda, ilma aktita. Nende ära- kasutamise wäeosades kaitshudena ehk muuks otstarbeks keelatud

ära. Kõik wäeosades kottuseatud altid jarnaste kottide peale jääwad minu poolt kinnitamata ja tekkimud kahju saab süüdlas-
tekt fiske nõutud.

8) Rastid, tinnid, plekknõud, karbid ja igasugused teised
ümbritud, peale eelmises punktis tähendatud kottide, jääwad
wäeosa omanduseks ja nende ärakasutamise wiisi määrab wäe-
osa ülem. Mtingisugused altid nende ümbritute peale kinnita-
miseks esitada ei tule.

9) Kõik endised korraldused, mis käesolewate juhtnõu-
ridega mitte kokkufõlas ei ole, kaotawad sellega oma makswuse.

E. Rotberg

Kolonel,

Sw. Warustuswalitsuse Ülem.

*Kin dralsk.
raamatuseogu*

Sv. Varustusvalitsuse Ülema

Käsukiri № 14

Tallinnas, 10. juulil 1924 a.

Minu käskude № 4 — 25. jaanuarist 1922 a. ja № 1 — 25. jaanuarist 1923 a. muutmiseks avaldan siin juures hinnakirja intendantuuri osakonna alla kuuluva varustuse peale.

Nimetatud hinnakiri tuleb käsitamiseks võtta varustuse ülandmisel teistele riigiasutustele, kõrvaldatud ja kadumaläinud varustuse hinna süüdlaselt sissenõudmisel ja varustuse hinnaliselt arvestamisel.

A. VARUSTUSE ALAL

A s j a d e n i m e t u s	Hind	
	Mrk.	pn.
Tabeli varustus		
Palit jalaväe	4500	—
„ ratsaväe	4850	—
„ meriväe (kadeti)	4500	—
Poolpalit maaväe (kadeti)	2500	—
„ meriväe	3100	—
Kuub maaväe	2200	—
Madruse villane pluus ühes krae, rinnaseise ja kaelasidemega	1550	—
Suvipluus maaväe	500	—
„ meriväe	650	—
Püksid villased jalaväe	1200	—
„ „ ratsaväe		
„ „ meriväe		
Suvipüksid meriväe	650	—
Suvmüts meriväe ühes lindiga	355	—
„ „ ilma lindita	270	—
„ maaväe	450	—
„ ratsaväe	970	—
Talimüts maaväe	320	—
„ meriväe		
Mütsimärk	35	—
Mütsikate meriväe	60	—

A s j a d e n i m e t u s	Hind	
	Mrk.	pn.
Säärega saapad, sõduri	2450	—
Poolsaapad sõduri	1225	—
Saapamääre, puud	2100	—
Sääresidemed	200	—
Pooltallad, paar	100	—
Kontsaplekid	50	—
Põitamise nahad ühepaari säärega saabaste jaoks, kompl.	1500	—
Ihusärk	225	—
Aluspüksid	220	—
Käterätik	70	—
Taskurätik	25	—
Sokid puuvillased	80	—
„ soojad	150	—
Jalarätikud, paar	80	—
„ soojad	150	—
Villased kindad	150	—
Sviiter	800	—
Magamisekott	550	—
Padjakott	135	—
Tekk	1200	—
Voodilina	280	—
Padjapüür	85	—
Haigerüüd	2450	—
Kingad haigetele	500	—
Rahutute särk	1000	—
Padi sulest	500	—
Padi karvast (haigete)	800	—
Madrats	1025	—
„ korgist — meriväe	950	—
Arstipõll	450	—
Arstimüts	50	—
Sanitaarpõll	250	—
Kokapõll	220	—
Kokamüts	80	—
Postikasuk, riidega	7850	—
„ riideta	4000	—
Vihmapalit	2000	—
Poolkasuk	2600	—
Töökuub maaväe	750	—
„ meriväe		
Tööpüksid maaväe	800	—

A s j a d e n i m e t u s

60

	Hind	
	Mrk.	pn.
Tööpüksid meriväe	725	—
Nahkkuub	7000	—
Nahkpüksid	4100	—
Nahkmüts	450	—
Õliriided, kompl.	2200	—
" püksid	850	—
Õliridest kuub	950	—
" vihmakuub, pikk	1800	—
" " lühike	1500	—
Vihmamüts	300	—
Kummisaapad	1000	—
Nahkkindad	350	—
Presentkindad	100	—
Nahkpõll	1850	—
Kaitseprillid	300	—
Lennümüts	1750	—
Vateeritud lennuülikond	26000	—
Lennukuub nahast	7500	—
Lennusaapad	3200	—
Lennukindad	1600	—
Lennuprillid	2500	—
Lennukask	850	—
Vöörihm, sõduri	225	—
Seljakott	300	—
Raanits	600	—
Supikatlake	400	—
Veepudel klaasist	25	—
Veepudelikott	60	—
Palitusidumise rihm	55	—
Püssirihm, nahast	200	—
" kujutud, present	80	—
" rihmake	50	—
Tagavara padrunitask	75	—
Rinna padrunitask	400	—
Padrunitask (vöörihmale) nahast	250	—
" " presendist	75	—
Püssitiku tupp	130	—
Mõõga rihm sangrihmaga, nahast	480	—
Revolvritupp nõõriga, nahast	300	—
Granaadikott, presendist	150	—
Kannused, paar	150	—
Kannuserihmad, paar	110	—

A s j a d e n i m e t u s	Hind	
	Mrk.	pn.
Signaalsarv pikk	2200	—
„ lühike	2000	—
Signaalvile	50	—
Signaalsarve kanderihmad, tk.	120	—
Signaalvile nõor	50	—
Jalaväe labidakott	250	—
Jalaväe kirve tupp	150	—
Koblase tupp	325	—
Sapöörلابida kott	300	—
Sapöörkirve tupp	200	—
Sapöörsae tupp	600	—
Sapöörkoblaste tupp	350	—
Sapöörpöitle tupp	150	—
„ puuroherdi tupp	150	—
„ tööriistade kott	1500	—
Telefoniaparaadi kott	1000	—
Instrumendikott	1200	—
Tabeli alla mitte kuuluv varustus :		
Villane pluus maaväe	600	—
Tuisukott	800	—
Saapapaelad	30	—
Viltsaapad tallutatud	2200	—
„ tallutamata	950	—
„ nahaga ümberömmeldud	1300	—
Kummipalatka	750	—
Teraskübar	1200	—
Soe särk	400	—
Soojad aluspüksid	400	—
Surnu ülikuub	250	—
Vateeritud ihusoojendaja	200	—
Vateeritud püksid	300	—
Kõrvalapid, paar	15	—
Kõhusoojendaja	35	—
Kuivikute kott	30	—
Sanitaarkott	1500	—
Väljapalat (Inglis)	15000	—
Juukselõikamise masin	350	—
Habemenuga	100	—
Vahutoos	15	—
Habemeajamise pintsel	35	—
Detsimaalkaalud, kandejõud* kuni 25 pd.	9500	—

A s j a d e n i m e t u s

Hind

Mrk. pn.

Lauakaalud	5500	—
Kaaluvihid, vasest, nael	150	—
„ malmist, nael	30	—
Veekeetja	3000	—
Rasvasulatamise katel, malmist, pd.	1000	—
Supikastrul vasest, pd.	5000	—
Supikastrul plekist	200	—
Supikausid (paagid)	200	—
Kööginuga	120	—
Köögikirves	150	—
Lihakahvel	150	—
Supikulp (suur)	100	—
Vahukulp	75	—
Veeämber	200	—
Lihapesemise vann	300	—
Trehter	75	—
Teekann	175	—
Teekruus, emailleeritud	50	—
„ plekist	30	—
Supilusikas plekist	30	—
Veetoober	400	—
Kotid (pakkimise) jute	50	—
„ „ riidest	100	—

Ühehobuse sõiduriistad:

Rangid	3650	—
Valtsroomad	375	—
Sedelgas	1600	—
Sedelga vöö	600	—
Sedelga rihmad, paar	375	—
Shleid	1200	—
Valjad	800	—
Ratsmed	300	—
Ohjad nahast	900	—

Kokku komplekt

9800 —

Kahehobuse sõiduriistad:

Rangid	7000	—
Shleid	3200	—
Valjad	1600	—
Ohjad, nahast	1750	—
Samsurihmad	850	—

Asjade nimetus	Hind	
	Mrk.	pn.
Anskopid	1200	—
Rindrihmad	1150	—
Trengid	3450	—
Kokku komplekt . . .	20200	—
Ühehobuse veoriistad:		
Rangid	2950	—
Rangiroomad	625	—
Sedelgas	2300	—
Sedelga vöö	550	—
Sedelga rihmad	350	—
Shleid	2050	—
Valjad	950	—
Ohjad, nõorist	600	—
Kokku komplekt . . .	10375	—
Kahehobuse veoriistad:		
Rangid	5900	—
Shleid	4100	—
Valjad	1900	—
Ohjad	1000	—
Trengid	1900	—
Rindrihmad	800	—
Anskopid (ketist)	200	—
Kokku komplekt . . .	15800	—
Suurtükiveo riistad: — Tiislipaar:		
2 sori	3300	—
2 schleid	2800	—
2 ristrihma	700	—
2 paari trengisid	3800	—
2 valjad	2500	—
2 sedelgast	3300	—
1 sadul	7500	—
Kokku tiislipaari kmpl. . .	23900	—
Pitspaar:		
2 sori	3300	—
2 valjad	2500	—
2 sedelgast	2600	—
2 paari trengisid	4800	—
2 üleselja rihma	500	—
1 sadul	7500	—
Kokku pitspaari komplekt . . .	21200	—

Asjade nimetus	Hind	
	Mrk.	pn.
Ratsa sadul:		
Valjad	1700	—
Sadula rinnarihmad	550	—
Sadulakotid kompl.	2050	—
Sadul	7800	—
Kokku sadula komplekt . . .	12100	—
Tallipäitsed	700	—
Päitseket	85	—
Hobusetekk	850	—
Hobuseteki vöö	450	—
Hobuse peakott	150	—
„ kamm	50	—
„ hari	500	—
Heinavõrk	200	—
Piits	75	—
Presentämber	350	—
Hobuserauad, tükk	35	—
Hobuseraua naelad, puud	1200	—
Rauakrihvid, tükk	3	—
Kõienõör, puud	1900	—
Ohjanõör, puud	1900	—
Tõkat, puud	1200	—
Sadulamääre, puud	1800	—
Heinahark	85	—
Sõnikuhark	75	—
Töölook	1200	—
Sõidulook	1300	—
Ühehobuse linna-sõiduvanker	95000	—
„ maasõiduvanker	55000	—
Kahehobuse linna-sõiduvanker	120000	—
„ „ sõiduvankri põll, nahast	4000	—
Ühehobuse veovanker	20000	—
Kahehobuse „	25000	—
Sanitaar-vanker (tõld)	85000	—
Sanitaar-kaarik	35000	—
Majanduskaarik	20000	—
Apteegi-kaarik	23000	—
Ühehobuse linna-sõidusaan	28000	—
Kahehobuse „ „	35000	—
Ühehobuse maa-sõidusaan	28000	—
Saani tekk	3500	—

Asjade nimetus	Hind	
	Mrk.	pn.
Kahehobuse regi	6000	—
Ühehobuse regi	5000	—
Ühehobuse väljakööök	45000	—
Kahehobuse väljakööök ühes eelvankriga	65000	—
„ väljaköögi eelvanker	15000	—
Desinfektsiooni aparaat (vanker)	65000	—
Vankrimääre, puud	400	—
Koorma present, ühehobuse vankrile	3200	—
„ „ kahehobuse „	5300	—
Valmisnahad:		
Tallanahk, puud	7200	—
Pinsolinahk, puud	5200	—
Raagnahk, „	5000	—
Juhtnahk, looma, puud	8000	—
„ vasika, „	12000	—
Platnahk, puud	7400	—
Lambanahk, voodriks pargitud, tk.	400	—
Vasikanahk „ „ puud	15000	—
Lappimise nahk, puud	3200	—
Toored nahad:		
Loomanahad, soolatud, puud	1500	—
„ toored „	1200	—
„ kuivatatud „	2200	—
Vasikanahad, toored, tükk	250	—
„ soolatud, tükk	250	—
„ kuivatatud, „	250	—
Lambanahad villaga, tükk	250	—
„ villata, „	150	—
Hobusenahad, tk.	600	—
Tööriistad:		
Kingsepa õmblusmasin	45000	—
Saapaliistud, paar	180	—
Nahakloppimise haamer	200	—
Plitka	150	—
Nahanuga	85	—
Tikuhaamer	185	—
Naelatangid	75	—
Nahatangid	75	—
Naaskli-viil	25	—

A s j a d e n i m e t u s

	Hind	
	Mrk.	pn.
Tallaraspell	50	—
Seestraspell	65	—
Vummel	35	—
Rätsepa õmblusmasin	25000	—
Triikraud	200	—
Pressimise pakk	85	—
Käärid, väiksed	70	—
„ juurelõikamiseks	1000	—
Sadulsepa õmblusmasin	55000	—
Nahanuga	85	—
Neeklammer	200	—
Tsirkel	50	—
Augutangid	250	—
Naelatangid	75	—
Nahatangid	85	—
Tollipulk	75	—
Kruvi- (põitel) keeraja	50	—
Naaskel	5	—
Rihmaõmblemise naaskel	10	—
Auguraud	35	—
Kandilõikaja	125	—
Rihvelpuud	35	—
Silmanaaskel	75	—
Kõverad sadulanaha tangid	250	—
Istme koolutamise klots	1000	—

B. TOITLUSEALAL

Ainete nimetus	Kg. hind	
	Mrk.	pn.
1. Leib.		
Leib	18	50
Sai	44	—
Biskviit	74	—
Eelpool nimetatud inimeste toiduks kõlbmatud, kuid hobuste ehk looma moonaks kõlbulikud	16	—
2. Jahu.		
Nisupüül	38	—
Rukkipüül	32	—
Nisujahu (sepiku) kodumaa	32	—
Rukkijahu	20	—
Odra-, kaera- ja segajahu (puhasleiva jaoks)	18	—
Kartulijahu (tärglis)	40	—
Eelpool nimetatud inimeste toitmiseks kõlbmatud, kuid hobuste ehk looma moonaks kõlbulikud	16	—
3. Vili.		
Nisu	24	—
Rukis	18	50
Odrad	17	—
Eelpool nimetatud inimeste toitmiseks kõlbmatud, kuid hobuste ehk looma moonaks kõlbulikud	16	—
4. Tangud.		
Odra- ehk harilikud kaeratangud	27	—
Kruubid	30	—
Riis	40	—
Manna	40	—
Makaronid, nuudlid	70	—
Eelpool nimetatud inimeste toiduks kõlbmatud, kuid hobuste ehk looma toiduks kõlbulikud	16	—
5. Liha ja rasvaained.		
Loomaliha, värsk	60	—
Sealiha, värsk	98	—
„ soolatud	100	—
„ suitsetatud	122	—

Ainete nimetus	Kg. hind	
	Mrk.	pn.

Pekk, soolatud, suitsetatud (väljamaalt saadud), rasv toores	100	—
Rasv sulatud	122	—
Või	240	—
Rasv ja või (seebiks kõlbulik)	60	—
Konserveeritud loomaliha	70	—
„ „ „ kartulitega segatud	40	—
Kodumaa konservid, purk	50	—
Margariin ja taimerasvaga segatud searasv	135	—
Heeringad	40	—
Silgud (räimed soolatud)	24	—
Kilud	40	—
Kanamunad, tükk	7	—

6. Aia juurevili.

Kartulad	6	—
„ kuivatatud	24	—
Peakapsad, värsked	6	—
Kapsad, hapud, sissetehtud	10	—
„ kuivatatud	25	—
Kaalid ja naerid	6	—
Porgandid	10	—
Peedid	9	—
Oad, erned ja läätsad	27	—
Sibulad kuivatatud	100	—
„ värsked	36	—
Sibulakasvud	48	—
Kuivatatud juurevili	40	—

7. Puuvili ja magusad ained.

Suhkur (tükk)	75	—
„ peenike	60	—
Kuivatatud õunad, ploomid, aprikoosid, (kompot)	195	—
Kohvi (viljast)	44	—
Tee	270	—
Täispiim	16	—
Steril. piim (purkides) 1 ingl. nael	40	—

liiter

8. Maitse- ja muud ained.

Sool, kõõgi	3	—
-----------------------	---	---

A in e t e n i m e t u s	Kg. hind		
	Mrk.	pn.	
Pipar ja vürts	100	—	
Loorberi lehed	100	—	
Pärm	240	—	
Tubakas	350	—	
Maispaber à 50 leh. 1 rm.	—	5	raam.
Paberossid	—	50	tk.
Sigaretid	1	—	"
Seep	48	—	"
Tagavara ratsioonid 24 ports. à 30	720	—	kast
" " 25 " à 30	750	—	"
" " 50 " à 30	1500	—	"
9. Hobuste moon.			
Kaer ja segavili	16	—	
Nisu ja odra kliid	6	—	
Kaera kliid	4	—	
Kaerajahu kliidega	18	—	
Heinad põllu	8	—	
" aasa (pressitud ja pressimata)	6	—	
Suvevilja põhk (pressitud ja pressimata)	4	—	
Aluspõhk	3	—	
10. Ümbrikud.			
Kotid pruugitud tükk	50	—	
" parandatud pruug.	40	—	
Kulid parandatud	20	—	
Kastid suured	3	—	
" keskm. (peki ja konservi alt)	2	—	
" väiksed (vineer)	1	—	
Tünnid terved (heeringa)	30	—	
" katkised	5	—	
Plekkkastid suured (tagavararatsiooni)	10	—	
Plekktoosid ja -karbid konservide alt	—	1	

T. Rotberg,

Kolonel

Sv. Varustusvalitsuse Ülem.

**Sõjaväe Varustusvalitsuse Ülema
Käsukiri**

№ 15.

23. augustil 1924 a.

Nagu väeosade ja asutuste poolt tänini esitatud tulude aruannetest selgub, ei ole väeosade ja asutuste ülemad tarvilist rõhku nende kokkuseadmise peale pannud ja aruanded on saadetud sarnases seisukorras, et neid Riigikontrollile võimata on esitada.

Riigi tulude korraldamisel Sõjaministeeriumi alal käsin tulevikus järgmisi juhtnööre käsitada:

- A) Tulude sissetulekuks määramine ehk otsustamine.
- B) Sissetulekuks määratud ehk otsustatud tulude sissenõudmine.
- C) Sissenõutud tulude vastavasse E. P. Osakonda sissemaksmine.
- D) Tulude arvestamine ja aruandmine.

A) Tulude sissetulekuks määramise ehk otsustamise aluseks võivad olla: lepingud ehk kokkulepped riigi kinnis- või vallasvara kasutamiseks, riigi varanduse realiseerimise korraldused, kohtu otsused riigi kahjude sissenõudmises, väeosa käsikirjad trahvide määramises j.n.e. Tulude määramisel ja otsustamisel on tähtis ja tarvilik silmaspidada, et tulu vastava tulude eelarve jaotuse alla, mis iga jooksva eelarve aasta kohta maksev, saaks üles võetud, kuhu ta iseloomu poolest kuulub. Et Sõjaministeeriumi alal tulused võrdlemisi vähesel määral tekkib, tuleb tulude liigitamisel käsitada: Riigi Teatajat 1924 a. Nr.12-13, Sõjaministri päevakäske 1922 a. Nr. 227, 1924 a. Nr. 2 ja alljärgnevat tulude kuuluvuse nimekirja.

1. Kulude tagasimaks, mis on tehtud eraasutuste ja isikute arvel (Peatükk III., pr. 10 p. 1):

a) eraisikute ravitsemise eest Sõjaväe haigemajades ja laatsarettides saadav tasu.

b) summad, mis Sõjaministeeriumi poolt raudteevalitsusele sõidu- ja veoliitrite eest eelmiste aastate kulude eelarve krediitidest on tasutud, hiljem aga sõitjatelt ja veolubade tarvitajatelt ehk väljaandjatelt tagasi nõutakse, kui ekslikult ehk seadusevastaselt välja antud, ja

c) muud kulude tagasimaksud, kui nad iseloomu poolest teiste tulude eelarve jaotuste alla ei kuulu:

2. Trahvid ja viivitusrahad, mis teistes pr.pr. mitte ette nähtud. (Peatükk III., pr. 10 p. 2)

a) ohvitseridele, sv. ametnikkudele ja üleajateenijatele distsipliinaarkorras määratavad rahatrahvid ja

b) lepingute rikkumistel ettevõtjate poolt neile määratavad trahvid kautsjonide kinnipidamise näol;

3. Ülejäägid krediitidest (Peatükk III., pr. 10 p. 6):

a) eelsummade ülejäägid, mis eelarve aasta jooksul Sõjaministeeriumi krediidi arvele üle kandmata ehk krediidi uuendamise arvele sisse maksmata jäid ja

b) seadusevastaselt ja ekslikult väljamakstud summad, mis eelarve aastale järgnevatel aastatel väeosade ja asutuste ülemate korraldusel tagasi nõutakse;

4. Rent maadest, metsadest ja riigi vetest (Peatükk VI. pr. 14 p.1)

a) Sõjaministeeriumi maa alade eest, mis eraisikute kasutada saadav rent;

5. Hoonete rendid ja tüürid (Peatükk VI., pr. 14 p. 2):

a) eraasutuste ja isikute kasutada olevate Sõjaministeeriumi hoonete tüüri, kütte ja valgustuse tasuna saadavad summad ja

b) sõjaväelastele elamiseks üle normi tarvitada antud ruumide tüüri, kütte ja valgustuse tasuna saadavad summad;

6. Laeva ja sadamate maksud (Peatükk VI., pr. 16 p. 2) — Sõjaministeeriumi päralt olevates sadamates eraasutuste ehk isikute laevade seisuraha;

7. Telegraafimaks (Peatükk VI., pr. 17 p. 2) — Sõjaväe Sädete graafi poolt edasiantavate ja vastuvõetavate eraraadiogrammide tasu;

8. Telefonimaks (Peatükk VI., pr. 17 p.3) — eraisikute poolt sõjaväe telefonidel ehk sõjaväelaste poolt peetavate erakõnede tasu.

9. Tulud liikuva varanduse kasutamisest (Peatükk VI., pr. 18 p. 2a:

a) tasu eraisikutele ehk asutustele tarvitada antud autode ehk sõjaväelaste poolt erateel nende kasutamise eest kuuluv tasu;

b) Sõjamineisteriumi laevadel eraisikute ehk kraami veo eest saadav tasu;

c) saartel kindluseraudtee eraisikute poolt kasutamisest saadavad summad;

d) tulud muu Sõjamineisteriumi päralt oleva vallasvara kasutamisest;

10. Tulud trükitööde müügist (Peatükk VI., pr. 18 p.2-b):

a) kaartide müügist Hydrograafia-Topograafia Osakonaa poolt saadavad summad, kui ka muude trükitööde, nagu: raamatute, kuukirjade, määrustikkude j.n.e. müügist;

b) p. a-s ülesloetud trükitööde ära kaotamise puhul süüdlastelt sissenõutavad summad;

11. Tulud mitmesuguse varanduse müügist (Peatükk VI, pr. 18 p. 2-c);

a) kinnisvara ja vallasvara müügist saadavad summad erandita;

b) materjali müügist, mis eelmiste aastate eelarvete arvel oli ostateud, saadavad summad ja

c) ära varastatud, hukkunud ehk kaotsiläinud kinnis-, vallasvara ja materjalide tasuks süüdlastelt sisse nõutavad summad.

12. Konfiskeeritud ja leitud varandused (Peatükk VI, pr.18 p.2-d). Sõjamineisteriumil korduvat ega kindlat tulu sel alal ei ole, nii et ainult juhusline võib olla (salakaubavedajatelt ära võetavad varandused j.n.e)

13. Viivitusrahad (Peatükk VI, pr. 18 p.3-c):

a) üle seaduses ettenähtud tähtaegade isikute käes hoidunud riigi raha pealt võetavad %%, kui see vastava ülemuse poolt kindlaks tehtud, mitte aga Riigikontrolli poolt (viimasel juhtumisel kuuluvad need tulud Riigikontrolli tulude alale):

B) Määratud ehk otsustatud tulu sissenõudmine ja selle järele valvamine jääb väeosa (majandusline üksus ehk erakrediitide käsutaja Valitsus või Osakond) hooleks, kus tulu otsustatud, kuna sissenõudmist toimetada võib ka teine väeosa ehk asutus või politsei, kes peale summa sissenõudmist ja E. P. Osakonda sissemaksmist vastavad dokumendid ühes E. P. Osakonna kviitungiga väeosale edasi saadab, kelle ülesandel summa sisse nõutud.

M ä r k u s: Tulude määramise ehk otsustamise algdokumenti ei ole lubatud asutusele, kellele tulude sissenõudmine ülesandeks tehtud, ära saata, vaid sissenõudmiseks tuleb eraldi korraldus teha, kus ka alus oleks ära tähendatud, mille põhjal sissenõudmist teostatakse. Tulude määramise ehk otsustamise aluseks kuuluv dokument tuleb aruandva asutuse poolt esimese aruande juures kohe ära saata, kui sissenõutava tulu arvel esimene sissemaks on tehtud.

C) Summade sissemaksmisel E. P. Osakonda tuleb käsitada minu käske 1921 a. Nr. 10 ja 1923 a. Nr. 8, s.t. sissemaksmisi võib toimetada ainult majandusline üksus. Raha sissemaksu kaaskirjas peab selgelt ära olema tähendatud, mis eest summa sisse makstakse ja ühtlasi ka tulude eelarve jaotus, kuhu alla sissemaksetav summa kuulub, milleks p. A ülesloetud tulude kuuluvuse nimekirja tuleb käsitada. Juhtumisel, kui sissemaks ei sünni mitte väeosa poolt, kus tulu otsustatud, vaid teisele ülesandeks tehtud, nagu p. B tähendatud, tuleb sellele vastavad juhtnöörid sissemaksmise ja dokumentide tagasisaatmise kohta anda ehk otsekohe sissemaksu kaaskiri saata.

D) Sissenõutavad ja sissemaksetavad tulud tulevad järgmiselt arvestada: saadud summad peale sissenõudmist kohe kassaraamatus sissetulekuks ja E. P. Osakonda sissemaksmist väljaminekuks kanda; pearaamatus arvestada tulud üleminevate summade arve kaudu. Kestvate tulude jaoks, kui ka tulude jaoks, mis ühekordselt määratud, kuid sissenõudmine kestvalt sünnib, tuleb abiraamat juurelisatud vormi järele pidada, kus arved üksikute isikute ehk asutuste kohta eraldi avada. Tulude jaoks, mis ühekordselt määratud ja korraga aruande kuul sisse nõutud, abiraamatus arveid avada ei ole vaja, vaid õienduste saamiseks võib tarvilisel korral käsitada aruande ja registrite ärakirju.

Otsustatud, sissenõutud ja sissemakstud tulude koht tuleb tulude aruanne juurelisatud vormi järele kokku seada ja eelmise kuu kohta järgmise kuu 10-ks päevaks Raha-Arve Osakonda esitada. Aruanne tuleb kolmes eksemplaris saata, kuna tõendusdokumendid—ühes eksemplaris.

Aruandesse tulevad tulud mahutada järgmiselt:

Esimeses lahtris tulevad näidata tulude nimetused vastavalt tulude nomenklatuurile ja p. A ülesloetud liigitustele.

Kolmandas lahtris tulevad näidata tulud, mis jooksva kuul saavad määratud ehk otsustatud vaatamata selle peale, kas nad kestvad, või juhuslised. Kestvate tulude puhul ehk tulude puhul, mille kohta lepingud sõlmitud ehk kokkulepped olemas, tuleb aruande kuul näidata terve summa, mis lepingu ehk kokkuleppe järele ette nähtud. Kui aga kokkuleppe või lepingu põhjal saadava tulu kogusumma äramääratud ei ole, siis näidata kolmandas lahtris summa, mis tegelikult igas kuus sisse tuleb.

Kuueendas lahtris näidata määratud ehk otsustatud tulude arvel jooksva kuul sissenõutud summa.

Kaheksandas lahtris näidata 4 ja 7 lahtrite vahe (4-7).

Kümnendas lahtris näidata jooksva kuul E. P. Osakonda sissemakstud summa.

Kaheteistkümmes lahter on 8 ja 11 lahtrite vahe (8-11).

Lisade ja märkuste all (lahter 13) tuleb näidata juurelisatavate registrite Nr.Nr. ja tarvilisel korral ka muud õiendused.

Aastate vahetusel tuleb jaanuari kuu aruande kokkuseadmisel eestkätt silmas pidada ülekandeid eelmistest aastast ja aruande esimeses lahtris iga tulude eelarve jaotuse juures, kus eelmise aasta detsembri kuu aruande kaheksandas ehk kaheteistkümnendas lahtris summe näidatud oli, kirjutada „ülekanne 19.... aastast“ — Detsembri kuu kaheksanda lahtri summad paigutada jaanuari kuu aruande teise lahtrisse, detsembri kuu kaheteistkümnenda lahtri summad paigutada ühel ajal 2-se ja 5-sse lahtrisse.

Tõendusdokumentidena tuleb aruannetele juure lisada tulude määramise ehk otsustamise dokumendid, mis p.A-s ette nähtud ja E. Panga Osakondadesse summade sissemaksu kviitungid ehk registrites märkused teha, kuhu kviitungid juure lisatud. Ära kirju kviitungitest juure panna ei tule, niisamuti ei tule aruande juures esitada dokumente, mis kirjavehetuse iseloomuga ja väeosa sisemisse asjaajamisse puutuvad.

Kestvate kulude—tulude määramise kohta kuuluvad tõendusdokumendid tulevad ainult esimese aruande juure lisada, kuna edaspidiste aruannete juures seda ei ole tarvis, vaid registrites tehakse märkus, missuguse kuu aruande juures tähendatud dokumentid on esitatud.

Käesoleva käsukirja ilmumisel kaotab minu käsukiri 1924 a. Nr.7 oma maksuvse.

G. VIARD.

Kolonel-leitnant,

Sõjaväe Varustusvalitsuse Ülema k.t.

Lisa: Sv. Var. Val. Ülema käsukirja 23-st
augustist 1924 a. Nr. 15 juure

Tulude arvestamise abiraamat

arve

Kuu	Päev	K a n d e s i s u	Tuluks otsustatud ehk määratud	Sisse nõutud	Jääb nõuda

arve

Kuu	Päev	K a n d e s i s u	Tuluks otsustatud ehk määratud	Sisse nõutud	Jääb nõuda

Lisa. Sv. Var. Val. Ülema käsukirja 23-st
augustist 1924 a. № 15 juure

Aruanne

Riigi tulude kohta Sõjaministeeriumi alal

..... kuu 1924 a.

”.....“ 1924 a.

№

Tulude eelarve jaotus 1	Tuluks määratud ehk otsustatud			Sisse nõutud		
	Aruande- kuuni 2	Aruande- kuul 3	Kokku 4	Aruande- kuuni 5	Aruande- kuul 6	Kokku 7

Sõjaväe varustusvalitsuse ülema K ä s u k i r i Nr. 16.

3. septembril 1924 a.

Sõjainistri käsukirjas Nr. 103—6. märtsist s. a. avaldatud riigikahju ja rahatrahvide nõudmise juhtnõõride § 28 põhjal avaldan siin juures riigivõlgnikkude nimestiku vormi, mida väeosades ja asutustes sisse seada ja pidada.

Nimestikud valmistada väeosade eneste korraldusel.

L i s a: Vorm.

G. Viard
Kolonel-leitnant,
Sõjaväe varustusvalitsuse ülema k. t.

Vorm Nr.

Sv. varustusvalitsuse ülema käsukirja
3. septembrist 1924 a Nr. 16. juure.

.....
(väeosa või asutuse nimetus)

Riigivõlgnikkude nimestik

Algatud „.....“ 192 a.

Lõpetatud „.....“ 192 a.

Järjekorra Nr. Nr.	Võlgniku perekonna- ees- ja isanimi, kust pärit, asu- koht ja muud teated	Kelle korraldusel sissenõudmine sünnib	Alus, mille põh- jal sisse nõutak- se ja mis eest
1	2	3	4

Sissenõuetav summa		Lauajuhendi Nr. Nr.	A s j a k ä i k	Sissenõutud summa		Märkused
Mk.	P.			Mk.	P.	
5		6	7	8		9

Sõjaväe varustusvalitsuse ülema Käsu kiri Nr. 17.

Tallinnas, 6. oktoobril 1924 a.

§ 1.

Minu käsu 6. aprillist 1921 a. nr. 15 § 1 p. 2 täiendamiseks käsin intendantuuri osakonna kaudu kinnitamiseks saadetavad aktid voorivarustuse peale eraldi kokkuseada.

Lisa: Voorivarustuse nimekiri.

T. Rotberg

Kolonel

Sv. Varustusvalitsuse Ülem.

Lisa: Sv. Varustusvalitsuse Ülema käsukirja
6. oktoobrist 1924 a. nr. 17 juure.

Voorivarustuse nimekiri.

1. Ühehobuse sõiduvanker	22. Kahehobuse sõidurakmed
2. Kahehobuse sõiduvanker	23. Ühehobuse veorakmed
3. Ühehobuse saan	24. Kahehobuse veorakmed
4. Kahehobuse saan	25. Suurtüki veorakmed
5. Vankripõll	26. Sadul
6. Saanitekk	27. Tallipäitsed
7. Ühehobuse veovanker	28. Päitsekett
8. Kahehobuse veovanker	29. Hobusetekk
9. Sanitaarvanker (tõld)	30. Hobuseteki vöö
10. Sanitaarkaarik	31. Hobuse peakott
11. Majanduskaarik	32. Hobusekamm
12. Aptegikaarik	33. Hobusehari
13. Ühehobuse regi	34. Heinavõrk
14. Kahehobuse regi	35. Piits
15. Ühehobuse väljaköök	36. Presentämber
16. Kahehobuse väljaköök	37. Tõkat
17. Väljaköögi eelik	38. Sadulamääre
18. Desinfektsiooni aparaat
(vanker) ja ülalloetute osad	39. Heinahark
19. Vankrimääre	40. Sõnikuhark
20. Koormakate	41. Töölook
21. Ühehobuse sõidurakmed	42. Sõidulook
	43. Sadulsepa töökoja tööriistad

P. Vaddi

Kolonel-leitnant

Intendantuuri osakonna ülem.

Sõjaväe varustusvalitsuse ülema käsukiri Nr. 18.

Tallinnas, 9. oktoobril 1924 a.

Riigikontrolli sõjaväe osakonnalt on varustusvalitsusele tagasi saadetud kõikide väeosade aruanded ihupesu ja jalanõude ning nende paranduse raha läbikäigu üle 1923 a., millised olid kokku seatud minu käsu nr. 16 — 1923 a. põhjal. Peapuuduseks nimetatud aruannete juures tuleb lugeda tõendavate dokumentide puudumist, või viimaste puudulikku korraldamist. Ka on mõningad väeosad võõriti aru saanud nii seadlusest kaitseväge ihukatte ja rakmetega varustamise kohta rahuajal kui ka minu ülalnimetatud käsust.

Käesoleva käsukirja ilmunisega ühel ajal saadetakse nimetatud aruanded väeosadele tagasi.

Käsin kokku seadida uued aruanded siia juure lisatud täiendatud vormi nr. 37-b ja selle täitmise juhtnõotide kohaselt ning Riigikontrolli sõjaväe osakonda ära saata 1. märtsiks 1925 a.

Samuti tuleb kokku seada juhtnõoides ettenähtud viisil ja tähendatud ajaks ära saata ka aruanded 1924 a. ihupesu ja jalanõude ning nende paranduse raha läbikäigu kohta.

Ühtlasi teatan tekkidavõivate arusaamatuste ärahoidmiseks, et minu käsu nr. 16 — 1. a. juure lisatud täiendavates juhtnõoides toodud lauset: „Raamat riigikontrolli revideerimise alla ei kuulu“ tuleb mõista ainult järelkontrolli mõttes; faktilise kontrolli kohta see lause ei käi.

T. Rotberg

Kolonel,

Sõjaväe varustusvalitsuse ülem.

Juhtnöörid vorm nr. 37-b täitmise kohta.

„1. Ülejäägina eelmisest 192(2) aastast“ näidatakse kõik väeosa ladudes ja sõdurite käes olev varustus, mis Sõjanõukogu poolt 19. 12. 22 a. kinnitatud juhtnööride (Sõmini pvk. nr. 519 — 1922 a.) põhjal ei olnud 1. jaanuariks 1923 a. läinud veel sõdurite ega väeosa omaduseks. Pruugitud jalanõud ja ihupesu peab olema ümberarvestatud nimetatud juhtnööride lit. A p. 5 kohaselt.

Tõendavate dokumentidena lisatakse selle lausendi juure väeosa käsukirjad (päevakäsud) või aktid, mille põhjal ülalnimetatud juhtnööride lit. A ettenähtud arvestamised on läbi viidud. Juhtumisel, kui tõendavad dokumendid (aktid) ühes vararaamatutega on Rügi-kontrolli ära saadetud, tuleb näidata vastav asjaolu — õiendusena. Samuti õiendusena näidatakse vararaamatu leheküljed, kuhu vastavad sissekanded on tehtud.

1924 a. aruande kokkuseadmisel kantakse ülejääk 1923 a. aruandest lihtsalt üle, õiendusena viimase numbrit ära näidates.

„2. Saadud Intendantuuri osakonnast.“ Tõendavateks dokumentideks sellele lausendile on nõudmiste kaaskirjade originaalid (ka saapamääre kohta). Kui viimased juba enamalt Rügikontrolli on saadetud, siis tuleb vastav märkus õiendusena teha.

„3. Saadud teistest väeosadest.“ Selle lausendi all tuleb näidata ainult varustus, mis on saadud teistest väeosadest varustusvalitsuse erikorralduste põhjal, mitte väeossa ületoodud sõdurite seljas. Tõendavateks dokumentideks siin on saatekirjad.

Väljamineku tõendusena on väeosa käsukirjad (päevakäsud), mis näitavad varustadaolevate sõdurite teenistusse (väeossa) ilmumist, samuti ka nimetatud sõdurite aruande aasta kestel lahkumist. Tõendavate dokumentide hulka käib sellepärast ja tuleb nimestikku üles võtta kõigi nimetatud käsukirjade register, kus oleks aruande lausendite järjekorras ära näidatud nimetatud käsukirjade nr-id, kuupäevad ja sõdurite arv, mida vastavas käsukirjas käsitatakse.

Teise väeosas üleantud varustuse kohta on tõendavaks dokumendiks kviitungid ja üleandmise korralduse sisu näitavad dokumendid.

Kadumaläinud varustuse (p. 4) tõendavad dokumendid on ette nähtud ihukatte ja rakmetega varustuse seadluse vastavates paragrahvides. Nende väeosast ärasaatmise juhtumisel tuleb teha vastav märkus — õiendusena.

Väljamineku punkt 5. all tuleb 1924 a. aruandes näidata nimetatud aastal teenistusse kutsutud tagavaraväelastele antud jalaõud (R. T. nr. 1 — 1924 a.). Tagavaraväelaste arv tõendatakse samuti käsukirjadega nagu p. p. 1 ja 2 näidatud sõdurite omagi.

Rahalise läbikäigu kohta tuleb õiendusena ära näidata : a) 1923 a. aruandes — maksukäsu ja aruande numbrid ja b) 1924 a. aruandes — aruande kuu ja registri number.

Õienduste lahtrisse on lubatud ka mõningaid tarvilikke selgitavaid lauseid paigutada.

T. Rotberg

Kolonel,

Sv. Varustusvalitsuse Ülem.

RIIGIKONTROLLI SÕJAVÄEOSAKONNA REVISJONI
JAOSKONNA JUHATAJALE

.....
(väeosa nimetus)

ARUANNE

ihupesu ja jalanõude ning nende paranduse raha
läbikäigu üle 192(3) a.

(Tabel Nr. 1)

Nr.

..... 1923 a.

Varustuse nimetus

Varustuse nimetus	Inimeste arv	J a l a n õ u d				
		Säärega saapad, paari	Põitamise nahad, kompl.	Poolsaapad, paari	Sääresidemed, paari	Pooltallad, paari
SISSETULEK:						
1. Ülejääk eelmisest 192(2) aastast						
2. Saadud Intendantuuri osakonnast						
3. Saadud teistest väeosadest						
K o k k u						
VÄLJAMINEK:						
1. Poolteiseaasta teenijatele:						
a) 1. teenistusaastal:						
esimesel poolel						
teisel poolel						
b) 2. teenistusaastal:						
esimesel poolel						
teisel poolel						
2. Kaheaasta ja üleajateenijatele:						
a) 1. teenistusaastal:						
esimesel poolel						
teisel poolel						
b) 2. teenistusaastal:						
esimesel poolel						
teisel poolel						
3. Üle antud teistele väeosadele						
4. Kaduma läinud ihuk. ja rakk. sead- luse § 34 näidatud asjaoludel						
5.						
K o k k u						
Ülejääk 192(2) a. peale						

L i s a: Tõendavate dokumentide nimestik ühes dokumentidega.

Sõjaväe varustusvalitsuse ülema käsukiri Nr. 19.

Tallinnas, 18. novembril 1924 a.

§ 1.

Tehnilise varustuse arvilise seisu kindlakstegemise puhul sulutakse Varustusvalitsuse tehnika osakonna ladu 1925 aasta 1. jaanuarist kuni 15. veebruarini. Väeosadel ja asutustel hoolt kanda, et tarvisminev varustus kohe välja nõutaks.

§ 2.

Sõjaväe Varustusvalitsuse ülema käsu Nr. 19 — 1920 a. (juhtnõörid p. 4) ja minu käsukirja Nr. 10 — 1924 a. § 5 p. 2 täienduseks avaldan teadmiseks, et sõitude registreerimise raamat (v. Nr. 51) auto-tankide divisjoni jaoks on täiendatud lahtritega „kuupäev“ ja „kelle käsutada ja kuhu sõidetud“.

G. Viard

Kolonel-leitnant,

Sõjaväe varustusvalitsuse ülema k. t.

Sõjaväe varustusvalitsuse ülema käsukiri Nr. 20.

Talinnas, 30. septembril 1924 a.

Käsin väeosades ja asutustes peale kassaraamatute vorm Nr. 3 (avaldatud minu käsu 1919 a. Nr. 3 juures) ärakasutamist võtta tarvitusele uued kassaraamatud, mille vormi siin juures avaldan.

Uues kassaraamatus on summade arvestamise kord järgmine: Raha-Arve Osakonna poolt krediidi avamise teadaande ja E. P. Osakonna ülekanndmise teadaande saamisel kanda summad kassaraamatusse sissetulekuks lahtrisse: „krediidi arvele“ üldsummas. Väeosa ehk asutuse maksukäsuga Eesti Panga Osakonnast väljavõetud summad kanda väljaminekuks lahtris: „krediidi arvelt“. Samal ajal kanda need summad, mis mitte otsekohestele rahasaajatele maksukäskude põhjal ei ole määratud, s. t. mis laekahoidjale sularahas tõendusdokumentide vastu vahendita väljamaksmiseks määratud, sissetulekuks lahtris: „sularahas ja jooksva arvel“. Sularahas kulukskandmine sünnib kassa orderi vorm Nr. 62 põhjal väljamineku lahtris: „sularahas ja jooksva arvel“.

Summe, mis maksukäskude põhjal otsekohestele rahasaajatele määratud, kassaraamatus „sularahas ja jooksva arvel“ lahtrites sissetuleku kui ka väljamineku poolel, näidata ei tule, s. t. nad saavad maksukäsu väljakirjutamise puhul kohe väljaminekuks loetud, ühtlasi vastava summa peale ka kassaorderit väljakirjutades.

Väeosa ehk asutuse era- ja läbikäivaid (üleminevaid) summe, mis erasummade jooksva arvel Panga Osakonnas seisavad, arvestada kassaraamatus sissetulekuna ja väljaminekuna „sularahas ja jooksva arvel“ lahtrites.

Raha pearaamatus jääb sissetulekuks ja väljaminekuks kandmise kord endiseks, s. t. sissetulekuks krediidi avamisel ja väljaminekuks kassast väljamaksmisel ehk otsekoheste rahasaajale maksukäsu välja-

kirjutamisel. Raha väljavõtmist krediidi arvelt E. P. Osakonnas väe-
osa ehk asutuse kassasse (laegas) ei tule pearaamatus arvestada.

Minu käsu s. a. Nr. 1 ületülide juhtnõõride p. 3, mis kassaraamatu
vorm Nr. 3 kohta käib, lugeda uute kassaraamatute tarvitamisele
võtmisega maksvusetaks.

T. Rotberg

Kolonel,

Sv. Varustusvalitsuse Ülem.

Väljaminek

Kuupäev	Järjek. Nr. Nr.	Kande sisu (Kellele, mis otstarbeks ja mis põhjal välja antud)	Peeraam. lhk. ja väljamineku järjek. Nr. Nr.	Summa	
				Krediidi arvelt	Sularahas ja jooksva arvel
		Ülekanne			
		Ülekanne			

Täusolevas raacuatat. on
kahensakümmend nelj (84)
nummerdatud lehte.

"15" märts 1918.

M. M. M. M.
Kapten
Raamatukoguhoidja

4525
PROCEEDINGS
of the
SOCIETY OF
AMERICAN
ARCHITECTS

